

PATVIRTINTA

AB „Klaipėdos nafta“ generalinio direktoriaus
2014 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. BV-58
(2022 m. sausio 13 d. įsakymo Nr. BV-6
redakcija)

**AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ NAUDOJIMOSI SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ
TERMINALU TAISYKLĖS**

Turinys

Priedų sąrašas.....	4
I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	5
II SKYRIUS. SĄVOKOS	5
III SKYRIUS. TERMINALO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS IR TEIKIAMOS PASLAUGOS	10
IV SKYRIUS. TERMINALO PAJĖGUMAI IR JŲ PASKIRSTYMAS	12
PIRMASIS SKIRSNIS. TERMINALO PAJĖGUMŲ IR JŲ PASKIRSTYMO BENDROSIOS NUOSTATOS	12
ANTRASIS SKIRSNIS. PAJĖGUMŲ APIBRĖŽIMAI.....	12
TREČIASIS SKIRSNIS. PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PRINCIPAI	12
KETVIRTASIS SKIRSNIS. REIKALAVIMAI TERMINALO NAUDOTOJAMS.....	13
PENKTASIS SKIRSNIS. PRAŠYMŲ SUTEIKTI TERMINALO PAJĖGUMUS PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS	14
ŠEŠTASIS SKIRSNIS. SUTARČIŲ SUDARYMAS	17
SEPTINTASIS SKIRSNIS. NEPLANUOTO KROVINIO PAJĖGUMŲ UŽSAKymo TVARKA.....	18
V SKYRIUS. NEPANAUDOTŲ TERMINALO PAJĖGUMŲ VALDYMAS	20
PIRMASIS SKIRSNIS. TERMINALO PAJĖGUMŲ PERLEIDIMAS ANTRINĖJE RINKOJE.....	20
ANTRASIS SKIRSNIS. TERMINALO PAJĖGUMŲ PERKROVOS VALDYMAS.....	21
VI SKYRIUS. NAUDOJIMOSI TERMINALU PASLAUGŲ GRAFIKŲ SUDARYMAS	22
PIRMASIS SKIRSNIS. METINIS GRAFIKAS.....	23
ANTRASIS SKIRSNIS. MĖNESIO GRAFIKAS	28
VII SKYRIUS. NAUDOJIMOSI TERMINALU TVARKA IR SĄLYGOS	30
PIRMASIS SKIRSNIS. DUJOVEŽIO PATVIRTINIMO PROCEDŪRA.....	30
ANTRASIS SKIRSNIS. DUJOVEŽIO ATVYKIMAS.....	30
TREČIASIS SKIRSNIS. SGD KROVOS IR SGD PERKROVOS TVARKA	32
KETVIRTASIS SKIRSNIS. BENDRO TERMINALO NAUDOJIMO TVARKA	33
PENKTASIS SKIRSNIS. SGD KOKYBĖS REIKALAVIMAI, KOKYBĖS IR KIEKIO NUSTATYMAS.....	35
ŠEŠTASIS SKIRSNIS. SGD KROVOS, SGD IŠDUJINIMO IR SGD PERKROVOS VALDYMAS.....	37
SEPTINTASIS SKIRSNIS. PRIVALOMAS PASLAUGŲ TEIKIMO REŽIMŲ KEITIMAS	39
AŠTUNTASIS SKIRSNIS. TERMINALO PASLAUGŲ KAINA	40

DEVINTASIS SKIRSNIS. TERMINALO NAUDOTOJŲ PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	41
DEŠIMTASIS SKIRSNIS. TERMINALO PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOJIMAI AR NUTRAUKIMAS.....	44
VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS. REMONTO DARBAI	45
DVYLIKTASIS SKIRSNIS. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE).....	46
VIII SKYRIUS. ATSAKOMYBĖ	47
IX SKYRIUS. INFORMACIJOS MAINAI	50
PIRMASIS SKIRSNIS. OPERATYVUS BENDRADARBIAVIMAS	50
ANTRASIS SKIRSNIS. KONFIDENCIALUMAS	51
X SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	51

Priedų sąrašas

- 1 priedas „Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis“
- 2 priedas „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“
- 3 priedas „Operatoriaus techninės sąlygos“
- 4 priedas „Prašymas dėl Terminalo pajėgumų suteikimo“
- 5 priedas „Pageidaujamo preliminarus Paslaugų teikimo grafiko paraiška“
- 6 priedas „Sutartis dėl naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu“
- 7 priedas „Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašas“
- 8 priedas „Banko garantijos forma, skirta pasiūlymo galiojimo užtikrinimui“
- 9 priedas „Susitarimas dėl nepanaudotų suskystintų gamtinių dujų terminalo pajėgumų perleidimo“
- 10 priedas „Metinio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“
- 11 priedas „Mėnesio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“
- 12 priedas „Paros suskystintų gamtinių dujų išdujinimo užsakymas“
- 13 priedas „Banko garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“
- 14 priedas „Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“
- 15 priedas „SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymas“
- 16 priedas „Krovinio matavimo procedūros aprašas“

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ NAUDOJIMOSI SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALU TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. AB „Klaipėdos nafta“ naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato naudojimosi AB „Klaipėdos nafta“ (toliau – Operatorius) suskystintų gamtinių dujų terminalu (toliau – Terminalas) tvarką ir sąlygas, reikalavimus asmenims, ketinantiems naudotis Terminalu, jų teises, pareigas ir atsakomybę, taip pat kitus specialiuosius reikalavimus, susijusius su Terminalo veikla ir jo naudojimu suskystintoms gamtinėms dujoms (toliau – SGD) atgabenti ir iškrauti į Terminalą, jas išdujinti ir (ar) perkrauti į dujovežį.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo, 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL 2009 L 211, p. 36) (toliau – Reglamentas), Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjo kiekio tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjo kiekio tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatomis, Reikalavimais naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklėms, patvirtintais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-433 „Dėl Reikalavimų naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklėms patvirtinimo“ (toliau – Reikalavimai), bei Leistinos netekties apskaičiavimo suskystintų gamtinių dujų terminale ir suskystintų gamtinių dujų paskirstymo stotyje apskaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-77 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-160 „Dėl Leistinos netekties apskaičiavimo suskystintų gamtinių dujų terminale aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

3. Taisyklės parengtos ir taikomos vadovaujantis skaidrumo ir viešumo, Terminalo naudotojų nediskriminavimo, sąžiningumo, Terminalo saugumo ir patikimumo, aiškumo ir konkretumo, taip pat techninio ir ekonominio Terminalo veiklos efektyvumo bendraisiais principais.

4. Taisyklės privalomai taikomos Operatoriui ir Terminalo naudotojams, taip pat kitiems asmenims, kurie teisės aktuose ir Taisyklėse nustatyta tvarka ketina tapti Terminalo naudotojais. Atitinkami asmenys raštu patvirtina savo sutikimą su visomis Taisyklių nuostatomis ir įsipareigoja laikytis Taisyklių prieš atlikdami bet kokius Taisyklėse reglamentuojamus veiksmus. Visais atvejais, atlikdami Taisyklėse numatytus veiksmus ar kitaip dalyvaudami Taisyklėse numatytose procedūrose, asmenys sutinka su visomis Taisyklių sąlygomis įsipareigoja jų laikytis.

II SKYRIUS SĄVOKOS

5. Taisyklėse (įskaitant priedus) vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Abipusė saugumo patikros procedūra** (toliau – **ASPP**) – Dujovežio ir Terminalo techninių ir saugos reikalavimų atitikimo suderinimas, atliekamas prieš SGD iškrovimą ir SGD pakrovimą.

5.2. **Agentas** – Dujovežį Uoste aptarnaujantis ir (ar) Dujovežio savininkui atstovaujantis fizinis ar juridinis asmuo.

5.3. **Antrinė rinka** – Taisyklių V skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis vykstanti Terminalo naudotojo Gražinamų pajėgumų perleidimo procedūra.

5.4. **Atvykimo laikotarpis** – laikotarpis, skirtas Dujovežiui atvykti į Uostą.

5.5. **Atvykimo pranešimas (angl. „Notice of Readiness“)** – Dujovežio kapitono pranešimas apie Dujovežio atvykimą į Uostą ir pasirengimą krauti Krovinį.

5.6. **Banko garantija** – kredito įstaigos, kuri pati ar jos patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė, kuriai ji priklauso, turi kredito reitingą, kuris yra ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas, išduota neatšaukiama pirmo pareikalavimo besąlyginė neatsinaujinanti garantija, užtikrinanti Terminalo naudotojo prievolių, kylančių iš Terminalo naudotojo sutarties įvykdymą, Operatoriui, ir atitinkanti Operatoriaus patvirtintą formą.

5.7. **Bendranaudotojas** – Bendrojo Terminalo naudotojo sutartį sudaręs Terminalo naudotojas, kuris skolina savo ar skolinasi kito Terminalo naudotojo į Terminalą atgabentas SGD, Taisyklėse numatyta tvarka, siekiant, kad Terminale galėtų būti priimtas, išdujintas ir (ar) perkrautas kito (-ų) Terminalo naudotojo (-ų) Krovinys (-iai).

5.8. **Bendras Terminalo grafikas** – atitinkamos trukmės bendras Terminalo naudotojų Paslaugų grafikas, gaunamas apjungus Terminalo naudotojų atitinkamus Paslaugų grafikus.

5.9. **Bendras Terminalo naudojimas** – Terminalo pajėgumų naudojimas, kai Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka Terminalo pajėgumais vienu metu naudojasi daugiau negu vienas Terminalo naudotojas.

5.10. **Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis** – sutartis tarp Operatoriaus ir visų Terminalo naudotojų, nustatanti teises bendro Terminalo naudojimo sąlygas, kaip numatyta Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje, kurios forma pridedama Taisyklių 1 priede „Bendrojo Terminalo naudojimo sutartis“.

5.11. **Darbo dienos** – savaitės dienos nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybinių švenčių ir poilsio dienas.

5.12. **Dujovežis** – laivas, skirtas gabenti SGD.

5.13. **Dujų metai** – laikotarpis prasidedantis kiekvienų metų spalio 1 d. 7:00 val., ir pasibaigiantis tolesnių metų spalio 1 d. 7:00 val. Lietuvos laiku;

5.14. **Dujų para** – laiko tarpas, prasidedantis bet kurią dieną 7:00 val. ir pasibaigiantis kitą dieną 7:00 val. Lietuvos laiku;

5.15. **Ekspertas** – nepriklausomas inspektorius, samdomas Krovinio kiekio ir kokybės patikrinimui bendrai sutarus Terminalo naudotojui ir SGD pardavėjui, raštu suderinus su Operatoriumi.

5.16. **Elektroninė terminalo paslaugų planavimo ir administravimo sistema (toliau – ETPS)** – Operatoriaus administruojama informacinė sistema, kurioje Operatorius ir Terminalo naudotojai gali keistis informacija dėl Terminalo paslaugų planavimo, užsakymų formavimo, gali teikti operatyvinę informaciją apie suteiktas paslaugas, SGD likučius, Paskolinamą ir Gražinamą SGD kiekį, dujų kokybę bei kitą susijusią informaciją, Terminalo naudotojui pateikus prašymą Operatoriui dėl prieigos suteikimo ir elektronine forma sudarius naudojimosi ETPS sutartį.

5.17. **Gražinamas SGD kiekis** – SGD skolininko SGD skolintojui grąžintos Paskolinamos SGD.

5.18. **Išdujinimas**¹ – atitinkamo SGD kiekio pavertimas į jų dujinę formą.

5.19. **Kiekio sertifikatas** – dokumentas, patvirtinantis iš Dujovežio į Terminalą pakrautų SGD kiekį, apskaičiuotą Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis.

5.20. **Kreditingumo reikalavimai** – Taisyklėse nustatytas reikalavimas, kad Terminalo naudotojas turėtų ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas arba jo patronuojanti

¹ Išdujinimo sąvoka atitinka Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio 59 dalyje vartojamą sąvoką „Suskystintų gamtinių dujų pakartotinis dujinimas“.

bendrovė ir (ar) bendrovių grupė turėtų ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas ir pateiktą garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisyklės ir Terminalo naudotojo sutartį įvykdymui užtikrinti, atitinkančią Operatoriaus nustatytą formą, arba Terminalo naudotojas būtų pateikęs Banko garantiją Taisyklių ir Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymui užtikrinti.

5.21. **Fizinis krovinių saugojimas** – ne ilgesnės kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų trukmės SGD laikymas Terminale nuo atitinkamo Terminalo naudotojo Krovinių iškrovimo į Terminalą pabaigos iki visiško Krovinių pašalinimo iš Terminalo jį perkraunant arba išdujinant bendro Terminalo naudojimo tvarka, įskaitant visų Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektis.

5.22. **Kroviny** – į Terminalą gabenamas, atgabentas ar perkrautas SGD kiekis, esantis Dujovežyje arba Terminale.

5.23. **Krovos terminas** – Taisyklėse nurodytas Taisyklėse nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo lanksčiųjų SGD krovos rankovių pajungimo prie Dujovežio iki jų atjungimo pabaigos SGD krovą, per kurį Operatorius įsipareigoja dėti visas pagrįstas pastangas, kad į Terminalą iš Dujovežio būtų iškrautas Kroviny.

5.24. **Kvietimas** – pradėjus metinę terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą Operatoriaus interneto svetainėje viešai skelbiamas kvietimas teikti Prašymus suteikti Terminalo pajėgumus.

5.25. **Laiko intervalas** – laiko intervalas, skirtas Dujovežiui atvykti ir Kroviniui realizuoti planuojamais Dujų metais, naudojamas metinio planavimo tikslais, kaip reglamentuojama Taisyklių VI skyriuje pirmajame skirsnyje.

5.26. **Laisvi pajėgumai** – Operatoriaus nepaskirstyti Terminalo pajėgumai, kuriuos Pareiškėjai gali užsisakyti Taisyklėse nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

5.27. **Leistinos netekties norma** – Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta maksimali leistina gamtinių dujų netektis Terminale, susidedanti iš Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos ir Leistinos matavimų paklaidos normos, taip, kaip jos apibrėžtos Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“.

5.28. **Mėnesio grafikas** – Paslaugų grafikas Dujų metų mėnesiui, kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 11 priedas „Mėnesio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“.

5.29. **Metinis grafikas** – Paslaugų grafikas Dujų metams, kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 10 priedas „Metinio grafiko paraiška Terminalo pajėgumų užsakymui“.

5.30. **Minimalus kredito reitingas** – pirmaeilių neužtikrintų ilgalaikių skolinių įsipareigojimų reitingas, kuris yra didesnis arba lygus (a) BBB-, jei vertino Standard & Poor's Rating Services, (b) Baa3, jei vertino Moody's Investors Services Limited, arba (c) BBB-, jei vertino Fitch Ratings Inc. ar kitos sertifikuotos institucijos, oficialiai suteikiančius finansinio pajėgumo reitingus ūkio subjektams, suteiktas reitingas ne žemesnis nei aukščiau nurodyti.

5.31. **Nepanaudoti pajėgumai** – Terminalo naudotojui paskirti Terminalo pajėgumai, kurių Terminalo naudotojas ketina nepanaudoti ir (ar) nepanaudoja Paslaugų grafike nustatytais terminais.

5.32. **Neplanuotas kroviny** – Kroviny, kurį Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas pageidauja pristatyti Dujų metų eigoje, pasibaigus Taisyklių trečiajame skirsnyje numatytai Metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai. Neplanuotų krovinių pristatymui taikomos Taisyklių 48 – 59 punktų nuostatos.

5.33. **Operatoriaus gamtinių dujų netektys** – gamtinių dujų nuostoliai, atsiradę Terminale, viršijantys Leistinos netekties normą, apskaičiuoti Taisyklių 2 priede „AB

„Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka.

5.34. **Operatoriaus techninės sąlygos** – Taisyklių 3 priedas „Operatoriaus techninės sąlygos“.

5.35. **Operatorius** – AB „Klaipėdos nafta“.

5.36. **Pageidaujamas preliminarus Paslaugų teikimo grafikas** – metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Pareiškėjo pateikiamas grafikas, kuriame nurodomos Pareiškėjo pageidaujamos įsigyti Terminalo paslaugos, kaip tai apibrėžta Taisyklių 30.5 papunktyje ir kurio paraiškos forma pridedama kaip Taisyklių 5 priedas „Pageidaujamo preliminarus Paslaugų teikimo grafiko paraiška“.

5.37. **Pakrovimo sertifikatas** – pakrovimo uoste išduoti kompetentingo asmens kiekio ir kokybės sertifikatai Krovininui pakrautam į Dujovežį.

5.38. **Pareiškėjas** – asmuo, atitinkantis teisės aktuose nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui ir siekiantis įsigyti pageidaujamus Terminalo pajėgumus. Vadovaujantis Taisyklių 5.61 papunkčiu Pareiškėjo sąvoka konkrečiomis Taisyklėse numatytais sąlygomis gali apimti ir su Pareiškėju susijusius asmenis, kurie bendrai būtų laikomi vienu Pareiškėju Taisyklių taikymo prasme.

5.39. **Paskirtasis tiekėjas** – gamtinių dujų tiekimo įmonė Lietuvos teisės aktais įpareigota ir paskirta užtikrinti SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimą, kurio reikia stabiliam SGD terminalo dujinimo technologijos procesui palaikyti arba SGD terminalo techninei būklei, leidžiančiai esant poreikiui pradėti dujinimą po to, kai SGD terminalo dujinimo procesas laikinai nebuvo vykdomas, užtikrinti.

5.40. **Paskolinamų SGD kiekis** – SGD skolinčiojo SGD skolininkui pagal patvirtintą Terminalo naudotojo Paslaugų grafiką automatiškai priskiriamos paskolinamos SGD, apimančios SGD sunaudojimą technologinėms reikmėms.

5.41. **Paslaugų grafikas** – bendras Terminalo ir (arba) Terminalo naudotojo metinis arba mėnesio SGD išdujinimo ir (arba) SGD perkrovos ir Atvykimo laikotarpių tvarkaraštis, kuriuo remiantis, per atitinkamą laikotarpį Operatorius teikia paslaugas, atsižvelgiant į Taisyklių 13 ir 14 punktuose numatytas paslaugų teikimo sąlygas bei Terminalo technines charakteristikas pagal Taisyklių 11 punktą.

5.42. **Patronuojanti bendrovė** – asmuo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

5.43. **Perdavimo sistema** – Lietuvos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema, kurią eksploatuoja perdavimo sistemos operatorius – AB „Amber Grid“.

5.44. **Perkrovos terminas** – Taisyklėse nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo lanksčiųjų SGD krovos rankovių pajungimo prie Dujovežio iki jų atjungimo pabaigus SGD perkrovą, per kurį Operatorius įsipareigoja dėti visas pagrįstas pastangas, kad Krovinys ir (ar) jo dalis iš Terminalo būtų pakrautas į Dujovežį.

5.45. **Pirminė rinka** – Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros sąlygomis paskirstomi pajėgumai.

5.46. **Plaukiojančioji saugykla (angl. *Floating Storage Regasification Unit* – „FSRU“)** – plaukiojančioji SGD saugykla su išdujinimo įrenginiu.

5.47. **Plaukiojančiosios saugyklos savininkas** – kompanija HÖEGH LNG LIMITED, įskaitant jos teisėtus atstovus ir teisių pagal su Operatoriumi sudarytą sutartį dėl Plaukiojančiosios saugyklos nuomos perėmėjus.

5.48. **Prašymas** – Pareiškėjo pateikiamas Operatoriui Taisyklių 4 priede „Prašymas dėl Terminalo pajėgumų suteikimo“ nustatytos formos prašymas, kuriame Pareiškėjas patvirtina, kad jis atitinka Terminalo naudotojui Taisyklėse ir teisės aktuose nustatytus reikalavimus bei įsipareigoja įsigyti pageidaujamus Terminalo pajėgumus, jei jie būtų jam suteikti.

5.49. **Remontas** – bet kokie veiksmai, kuriais siekiama išlaikyti, atstatyti ir (ar) pagerinti Terminalo ir (arba) Perdavimo sistemos funkcionalumą, kurių atlikimo metu Terminalo paslaugos nėra teikiamos apskritai arba jų teikimas yra apribotas.

5.50. **SGD išdujinimas** – Krovinio išdujinimo procesas, kurio metu Terminale SGD iš skystos būsenos verčiamos į jų dujinę būseną greičiu, kuris negali būti mažesnis kaip Minimalus SGD išdujinimo greitis ir negali būti didesnis kaip Maksimalus SGD išdujinimo greitis, kaip numato Taisyklių 11 punktą, ir išdujintų gamtinių dujų pristatymas į Perdavimo sistemos įleidimo tašką ties dujų apskaitos stotimi.

5.51. **SGD išdujinimo pajėgumai** – gamtinių dujų kiekis, kuris išdujinamas naudojantis SGD išdujinimo paslauga Taisyklių 13 punkte nustatytais sąlygomis.

5.52. **SGD išdujinimo paslauga** – paslauga, kaip ji apibrėžta Taisyklių 13 punkte.

5.53. **SGD kokybė** – suskystintų ir gamtinių dujų kokybės reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

5.54. **SGD krova** – Krovinio iškrovimas iš Dujovežių, kurie atitinka Terminalo techninius reikalavimus į Terminalą.

5.55. **SGD pardavėjas** – asmuo, turintis SGD, užsiimantis SGD pardavimo veikla, parduodantis arba ketinantis parduoti SGD Terminalo naudotojui.

5.56. **SGD perkrova** – Krovinio iškrovimas iš Terminalo į Dujovežį, atitinkantį Terminalo techninius reikalavimus.

5.57. **SGD perkrovos pajėgumai** – SGD kiekis, kuris perkraunamas naudojantis SGD perkrovos paslauga Taisyklių 14 punkte nustatytais sąlygomis.

5.58. **SGD perkrovos paslauga** – kaip ji apibrėžta Taisyklių 14 punkte.

5.59. **SGD skolininkas** – Bendranaudotojas, kuris Taisyklėse nustatyta tvarka skolinasi iš kito Bendranaudotojo (SGD skolinintojo) SGD.

5.60. **SGD skolintojas** – Bendranaudotojas, kuris Taisyklėse nustatyta tvarka paskolina jam nuosavybės teise priklausančias SGD kitam Bendranaudotojui (SGD skolininkui).

5.61. **Susiję asmenys** – juridiniai asmenys, kurie dėl savitarpio kontrolės yra laikomi vienu ūkio subjektu, vertinant akcijų ir jų suteikiamų teisių kiekį priklausančių atitinkantiems ūkio subjektams, ūkio subjekto valdymo teisę ar minimų teisių priklausymą ūkio subjektą kontroliuojantiems asmenims. Ši sąvoka apima kontrolės ir susijusių ūkio subjektų grupės sampratą įtvirtintą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

5.62. **Terminalas** – visuma energetikos statinių ir įrenginių, įskaitant Plaukiojančiąją saugyklą, per kuriuos SGD importuojamos į Lietuvos Respubliką ir per kuriuos teikiamos Taisyklėse numatytos Terminalo paslaugos.

5.63. **Terminalo naudotojas** – asmuo, sudaręs Terminalo naudotojo sutartį ir Bendro Terminalo naudojimo sutartį, ir kuriam Taisyklėse nustatyta tvarka yra arba gali būti paskirti Terminalo pajėgumai.

5.64. **Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektys** – Terminalo naudotojui naudojantis Terminalu technologinėms reikmėms sunaudotas SGD kiekis, apskaičiuotas vadovaujantis Taisyklių 2 priedu „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ ir neviršijantis Leistinos netekties normos.

5.65. **Terminalo naudotojo sutartis** – Operatoriaus ir Terminalo naudotojo sudaryta sutartis pagal Taisyklių 6 priede „Sutartis dėl naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu“ pateiktą formą. Taisyklės yra neatskiriama Terminalo naudotojo sutarties dalis.

5.66. **Terminalo pajėgumai** – Terminalo SGD perkrovos pajėgumai ir SGD išdujinimo pajėgumai, kuriuos riboja Terminalo techniniai pajėgumai. Terminalo pajėgumai paskirstomi Terminalo naudotojams Taisyklėse ir Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. Terminalo pajėgumai skirstomi į:

5.66.1. SGD išdujinimo pajėgumus, kaip apibrėžta Taisyklių 18.1 papunktyje;

5.66.2. SGD perkrovos pajėgumus, kaip apibrėžta Taisyklių 18.2 papunktyje.

5.67. **Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūra** – atitinkamų Terminalo pajėgumų paskirstymo tvarka pagal Taisyklių IV skyriuje „Terminalo pajėgumai ir jų paskirstymas“ nurodytas sąlygas.

5.68. **Terminalo paslaugos** – Operatoriaus teikiamos SGD išdujinimo ir (arba) SGD perkrovos paslaugos ir kitos paslaugos, kaip numatyta Taisyklių 16 punkte.

5.69. **Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašas** – Operatoriaus interneto svetainėje skelbiamas Taisyklių 7 priedas „Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašas“.

5.70. **Terminalo pajėgumų perkrova (angl. „congestion“)** – situacija, kai Pareiškėjų pageidaujamų įsigyti Terminalo pajėgumų lygis tam tikru metu viršija Terminalo techninius pajėgumus.

5.71. **Terminalo techniniai pajėgumai** – didžiausi nuolatiniai Terminalo pajėgumai, kuriuos Operatorius gali siūlyti Terminalo naudotojams, atsižvelgdamas į Terminalo technines charakteristikas, vientisumą, Terminalo eksploatavimo reikalavimus ir kitus veiksnius.

5.72. **Uostas** – Klaipėdos valstybinis jūrų uostas.

5.73. **Uosto valdytojas** – Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija.

5.74. **Virtualus krovinio saugojimas** – SGD laikymas Terminale nuo atitinkamo Terminalo naudotojo Krovinio iškrovimo į Terminalą pabaigos iki Krovinio dydį atitinkančio SGD kiekio pašalinimo iš Terminalo jį perkraunant ar išdujinant šiam Terminalo naudotojui, įskaitant Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektis. Tais atvejais, kai Terminalo naudotojas visiškai pašalina Krovinio dydį atitinkantį SGD kiekį iš Terminalo arba dar neatsigabeno Krovinio į Terminalą, tačiau naudojami Terminalo paslaugomis, Virtualus krovinio saugojimo terminas prasideda nuo naudojimosi Terminalo paslaugomis dienos. Virtualaus krovinio saugojimo terminas vienam kroviniumi negali būti ilgesnis nei 12 (dvylikos) mėnesių laikotarpis.

6. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Reglamente, Apraše ir kituose gamtinių dujų sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose.

7. Visos Taisyklių ir jų priedų sąlygos, sąvokos ir terminai, susiję su informacijos teikimu ar gavimu, nurodyti ir suprantami Lietuvos laiku: žiemos laiko periodu naudojamas EET (angl. *Eastern Europe Time*) laikas, vasaros laiko periodu EEST (angl. *Eastern Europe Summer Time*) laikas.

III SKYRIUS

TERMINALO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS IR TEIKIAMOS PASLAUGOS

8. Terminalas yra įrengtas pietinėje Klaipėdos valstybinio jūrų uosto dalyje, ties Kiaulės nugaros sala. Terminalo geografinės koordinatės yra 55°39'50"N ir 21°08'30"E pagal Grinvičą.

9. Terminalas yra sujungtas su Perdavimo sistema.

10. Teisė naudotis Terminalu suteikiama atsižvelgiant į Terminalo technines charakteristikas.

11. Pagrindinės Terminalo techninės charakteristikos:

Terminalo techniniai pajėgumai (išdujinimo ir SGD perkrovos)	Iki 10.281.552 m ³ gamtinių dujų per Dujų parą
Bendras SGD talpų tūris	170.000 m ³ SGD
Maksimalus SGD pripildymo lygis	98 %, esant 70kPag
Minimalus operatyvinis SGD likutis	3.500 m ³ SGD
Maksimalus SGD krovos greitis	9.000 m ³ SGD/val.
Maksimalus SGD perkrovos greitis, kai SGD	5,000 m ³ SGD/val.

perkrovos metu yra vykdomas SGD išdujinimas	
Maksimalus SGD perkrovos greitis, kai SGD perkrovos metu nėra vykdomas SGD išdujinimas	9,000 m ³ SGD/val.
Maksimalus SGD išdujinimo greitis	428.398 m ³ gamtinių dujų/val.
Nominalus SGD išdujinimo greitis	214.199 m ³ gamtinių dujų/val.
Minimalus SGD išdujinimo greitis	57.089 m ³ gamtinių dujų/val.
Maksimali SGD krova vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	160.000 m ³
Minimali SGD krova vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	65.000 m ³
Minimali SGD perkrovą vykdančio Dujovežio talpa, jei nesusitarta kitaip	5.000 m ³

Pastaba Nr.1 Terminalo techninės charakteristikos nurodytos esant norminėms sąlygoms: degimo/matavimo temperatūra – 25/0 °C, slėgis – 1,01325 bar. Planavimo tikslais taikoma 11,9 kWh/m³ gamtinių dujų viršutinė šilumingumo vertė, SGD plėtimosi koeficientas – 1:578 (m³ SGD / m³ gamtinių dujų). Planavimo tikslais Operatorius gali naudoti kitą prognozuojamą šilumingumo vertę ir plėtimosi koeficientą, atsižvelgdamas į žinomus ar tikėtinus Krovinių sudėties parametrus.

Pastaba Nr.2 SGD išdujinimo pajėgumai negali būti didesni negu Perdavimo sistemos operatoriaus nustatyti techniniai gamtinių dujų perdavimo pajėgumai Terminalo prijungimo prie Perdavimo sistemos taške.

Pastaba Nr.3 Išsamios Terminalo techninės charakteristikos pateikiamos Taisyklių 3 priede „Operatoriaus techninės sąlygos“.

12. Operatorius Terminalo naudotojams teikia SGD išdujinimo paslaugą, kuri apibrėžta Taisyklių 13 punkte ir SGD perkrovos paslaugą, kuri apibrėžta Taisyklių 14 punkte.

13. SGD išdujinimo paslaugą sudaro toliau nurodytos tarpusavyje susietos ir viena nuo kitos priklausančios paslaugos, kurios teikiamos tik toliau nurodytomis sąlygomis:

13.1. SGD krova – kada Atvykimo laikotarpiu pristatytas Krovinys iš Dujovežių, kurie negali būti mažesni kaip 65.000 m³ ir negali būti didesni kaip 160.000 m³, išskyrus, kai susitarta kitaip, iškraunamas į Terminalą per ne daugiau kaip 40 val. Krovos terminą;

13.2. Fizinis krovinio saugojimas ir Virtualus krovinio saugojimas Terminale;

13.3. SGD išdujinimas – Krovinio ar jo dalies išdujinimas per laiko tarpą, kuris reikalingas Krovinio išdujinimui atitinkamu išdujinimo greičiu, kuris negali būti mažesnis kaip Minimalus SGD išdujinimo greitis ir negali būti didesnis kaip Maksimalus SGD išdujinimo greitis, kaip numato Taisyklių 11 punktas, išskyrus Remonto atvejus, ir, atlikus SGD išdujinimą, gamtinių dujų pristatymas į Perdavimo sistemos įleidimo tašką ties dujų apskaitos stotimi.

14. SGD perkrovos paslaugą sudaro toliau nurodytos tarpusavyje susietos ir viena nuo kitos priklausančios paslaugos, kurios teikiamos tik toliau nurodytomis sąlygomis:

14.1. SGD krova – kada Atvykimo laikotarpiu pristatytas Krovinys iš Dujovežių, kurie negali būti mažesni kaip 65.000 m³ ir negali būti didesni kaip 160.000 m³, išskyrus, kai susitarta kitaip, iškraunamas į Terminalą per ne daugiau kaip 40 val. Krovos terminą;

14.2. Fizinis krovinio saugojimas ir Virtualus krovinio saugojimas Terminale;

14.3. SGD perkrova – Krovinio ar jo dalies perkrova į Atvykimo laikotarpiu atvykusius Dujovežius, kurie negali būti mažesni kaip 5.000 m³ SGD, išskyrus, kai susitarta kitaip, pakraunamas per ne daugiau kaip 48 val. Perkrovos terminą.

15. Siekiant užtikrinti galimybę keliems skirtingiems Terminalo naudotojams efektyviai naudotis Terminalu, nustatoma, kad Terminalo pajėgumų naudojimo tikslais keli vienu metu Terminalu besinaudojantys Terminalo naudotojai, t. y. Bendranaudotojai, bus prilyginti vienam suminiam Terminalo naudotojui, besinaudojančiam Terminalu Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

16. Operatorius teikia Taisyklių 12 punkte nurodytas Terminalo paslaugas ir neprivalo teikti jokių kitų paslaugų, kurių gali prireikti Terminalo naudotojui tam, kad jis galėtų pasinaudoti Terminalo paslaugomis, įskaitant, tačiau neapsiribojant, Dujovežių agentavimo

paslaugomis, vilkikų, locmanų, laivų aprūpinimo vandeniui, energija, kuru ir panašių paslaugų. Operatorius gali teikti ir kitas Taisyklėse nenumatytas paslaugas, jei tai nedaro įtakos kitų Terminalo naudotojų, kurie tokių paslaugų teikimo metu naudojami Terminalu arba jie dėl to sutinka.

IV SKYRIUS TERMINALO PAJĖGUMAI IR JŲ PASKIRSTYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS TERMINALO PAJĖGUMŲ IR JŲ PASKIRSTYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

17. Terminalo techninės charakteristikos, nurodytos Taisyklių 11 punkte, nustato maksimalią Terminalo paslaugų, kurios teikiamos Taisyklių 13 ir 14 punktuose nurodytomis sąlygomis, apimtį, kuri yra prieinama idealiomis sąlygomis, jeigu nėra jokių ribojančių veiksnių, įskaitant, bet neapsiribojant, remonto darbais, oro sąlygomis ir pan., ir sudaro bendrą Terminalo pajėgumą.

ANTRASIS SKIRSNIS PAJĖGUMŲ APIBRĖŽIMAI

18. Operatorius suteikia teisę Terminalo naudotojams naudotis Terminalo paslaugomis suteikdamas Terminalo pajėgumus, kurie skirstomi į:

18.1. SGD išdujinimo pajėgumus, kurie apima Terminalo naudotojo teisę ir pareigą naudotis SGD išdujinimo paslauga pageidaujama laikotarpiu;

18.2. SGD perkrovos pajėgumus, kurie apima Terminalo naudotojo teisę ir pareigą naudotis SGD perkrovos paslauga pageidaujama laikotarpiu.

TREČIASIS SKIRSNIS PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO PRINCIPAI

19. Terminalo naudotojo įgyti Terminalo pajėgumai suteikia Terminalo naudotojui teisę pasinaudoti jam suteiktų Terminalo pajėgumų apimtį atitinkančiomis Terminalo paslaugomis. Terminalo naudotojui Terminalo pajėgumų suteikimu suteikta teisė pasinaudoti Terminalo paslaugomis įgyvendinama suderinus Paslaugų grafiką, kurio derinimas vyksta po Terminalo pajėgumų suteikimo procedūros pagal Taisyklių VI skyriuje nustatytą tvarką. Terminalo pajėgumai gali būti panaudoti tik Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis suderinus Paslaugų grafikus.

20. Jei egzistuoja Terminalo pajėgumų perkrova ir Pareiškėjas ir/ar su Pareiškėju Susiję asmenys Taisyklių 5.61 papunkčio prasme kartu pageidauja įsigyti daugiau nei pusę (1/2) visų skirstomų Terminalo pajėgumų ir likę Pareiškėjai kartu pageidauja įsigyti:

20.1. daugiau nei pusę (1/2) visų skirstomų Terminalo pajėgumų, tokiam Pareiškėjui ir Susijusiems asmenims bendrai skirstoma Terminalo pajėgumų dalis sumažinama iki pusės (1/2) visų skirstomų Terminalo pajėgumų ir toliau pajėgumų paskirstymas vykdomas pagal Taisyklių 38 punktą;

20.2. mažiau nei pusę (1/2) visų skirstomų Terminalo pajėgumų, tokiam Pareiškėjui ir Susijusiems asmenims bendrai suteikiama visa laisva paskirstomų Terminalo pajėgumų dalis, kuri lieka įvertinus likusių Pareiškėjų pageidaujamą įsigyti pajėgumų dalį.

20.3. Taisyklių 20 punkto nuostatos netaikomos Paskirtajam tiekėjui skiriančiam Terminalo pajėgumus, kurie būtini Paskirtajam tiekėjui vykdant Terminalo būtinojo kiekio tiekimo įpareigojimą, numatytą Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme.

21. Terminalo pajėgumus Operatorius paskirsto:

21.1. prieš prasidedant kiekvieniems Dujų metams (metinė Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūra, kuri vykdoma Taisyklių 22–24 punktuose nustatyta tvarka);

21.2. pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai (procedūra vykdoma Taisyklių 25–26 punktuose nustatyta tvarka).

22. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu paskirstomi esami Laisvi pajėgumai Pareiškėjų pageidaujamam laikotarpiui ir išdujinamam ir (ar) perkraunamam SGD kiekiui. Vykdydamas metinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą Operatorius ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 25 d. savo interneto svetainėje viešai skelbia Kvietimą, kuriame privalomai nurodo:

22.1. paskirstomus Terminalo pajėgumus pagal Taisyklių 18 punkte nurodytas rūšis;

22.2. bendrą paskirstomų Terminalo pajėgumų dydį;

22.3. paskirstomų Terminalo pajėgumų suteikimo pradžios ir pabaigos datas, jeigu jos nustatomos;

22.4. Prašymų pateikimo formą ir būdus;

22.5. terminą Prašymams pateikti, kuris negali būti trumpesnis kaip 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.

23. Operatorius siekdamas efektyviausio Terminalo pajėgumų panaudojimo, gali nustatyti ir Taisyklių 22 punkte numatyta Kvietime nurodyti specialius reikalavimus taikomus krovinių kiekiams per atitinkamą laikotarpį, Terminale priimamų Dujovežių dydžiams ar Kvietime nurodytų Dujovežių techniniams parametrams, kurie atitinka pagrindinius Terminalo valdymo ir Terminalo pajėgumų paskirstymo principus.

24. Operatorius, įvertinęs Pareiškėjų Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu pageidaujamų SGD išdujinimo ir (ar) perkrovos pajėgumų paklausą ir panaudojimo laikotarpius skirtingais Dujų metais, nustato ir pasibaigus Metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai informuoja Pareiškėjus apie sprendimą paskirstyti pajėgumus ilgesniam nei vienerių Dujų metų laikotarpiui.

25. Neįvykus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai, t. y. jei nėra gautas nei vienas Prašymas ar pagal gautus Prašymus nėra paskirti Terminalo pajėgumai, Operatorius gali skelbti pakartotinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą (-as) nesilaikant Taisyklių 22 punkte nustatyto termino. Tokiu atveju, jei metinė Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūra organizuojama anksčiau arba vėliau, nei 22 punkte numatytu terminu, Operatorius turi teisę atitinkamai pakoreguoti 44 punkte numatytą sutarties pasirašymo terminą ir Taisyklių 76 punkte numatytą pageidaujamo Metinio grafiko pateikimo terminą. Operatorius, esant poreikiui užsakyti ilgalaikius Terminalo pajėgumus ar paskirstyti laisvus Terminalo pajėgumus, turi teisę savo nuožiūra skelbti papildomą Metinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą. Skelbdamas papildomą Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą, Operatorius vadovaujasi Taisyklėse numatytais Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros sąlygomis ir tvarka.

26. Terminalo pajėgumus Operatorius paskirsto ir pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai Taisyklių VII skirsnyje numatyta tvarka, t. y. pasibaigus Taisyklių 22.5 papunktyje nustatytam terminui, kada yra Laisvų pajėgumų. Operatorius savo interneto svetainėje nuolat skelbia ir atnaušina informaciją apie siūlomus įsigyti Laisvus pajėgumus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI TERMINALO NAUDOTOJAMS

27. Pareiškėjai, pageidaujantys įsigyti Terminalo pajėgumus, privalo atitikti toliau nurodytus reikalavimus:

27.1. Turėti gamtinių dujų tiekimo licenciją arba leidimą, jeigu jie yra privalomi veiklai, kuriai vykdyti Pareiškėjas pageidauja įsigyti Terminalo pajėgumus;

27.2. Turėti SGD tiekimo šaltinį, pagrįstą ketinimų protokolais, kontrahentų rašytiniais patvirtinimais ir (ar) lygiaverčiais įrodymais dėl SGD pardavimo Pareiškėjui, kurių bendras kiekis yra ne mažesnis kaip prašomų Terminalo pajėgumų kiekis;

27.3. Turėti pakankamas finansines galimybes ir (arba) numatytus finansavimo šaltinius SGD ir (ar) gamtinių dujų tiekimo grandinei, įskaitant naudojamąsi Terminalo pajėgumais, finansuoti;

27.4. Atlikti Operatoriaus taikomą Ūkio subjektų susijusių asmenų ir sandorių su susijusiomis šalimis vertinimo procedūrą (angl. *Interest Party due diligence*), kurios pavyzdinis klausimynas skelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje;

27.5. Atitikti kitus teisės aktuose nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui, jeigu tokie yra nustatyti, bei laikytis pripažintų verslo etikos standartų.

28. Terminalo naudotojai turi teisę pranešti Operatoriui apie galimą Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo neatitikimą Taisyklėse nustatytiems reikalavimams. Šiuo atveju Terminalo naudotojas kartu su pranešimu turi pateikti išsamią argumentaciją ir ją pagrindžiančius įrodymus dėl kito Terminalo naudotojo neatitikimo Taisyklėse nustatytiems reikalavimams. Operatorius, išnagrinėjęs pateiktą informaciją ir nustatęs Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo neatitikimą Taisyklėse nustatytiems reikalavimams, turi teisę atmesti Prašymą arba vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį šioje sutartyje nustatyta tvarka.

29. Operatorius turi teisę Kvietime nurodyti, kad tam tikri reikalavimai ir (ar) sąlygos Terminalo naudotojams netaikomos arba taikomos papildomai, priklausomai nuo skirstomų Terminalo pajėgumų rūšies ir (ar) dydžio.

PENKTASIS SKIRSNIS

PRAŠYMŲ SUTEIKTI TERMINALO PAJĖGUMUS PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

30. Pareiškėjas kartu su Prašymu Operatoriui pateikia šiuos dokumentus:

30.1. Juridinio asmens registravimo pažymėjimo (kai išduodama pagal juridinio asmens įsisteigimo valstybės teisę) ir įstatų (ar kitų steigimo dokumentų) kopijas;

30.2. Gamtinių dujų tiekimo licencijos arba leidimo kopiją, jeigu jie privalomi veiklos vykdymui, kuriai yra įsigijami atitinkami Terminalo pajėgumai;

30.3. Pareiškėjo ir jo pasirinktų SGD pardavėjų pasirašytų ketinimų protokolų, kontrahentų rašytinių patvirtinimų ir (ar) lygiaverčių įrodymų dėl SGD pristatymo į Terminalą Pareiškėjo patvirtintas kopijas;

30.4. Operatoriaus Taisyklių 8 priede „Banko garantijos forma, skirta pasiūlymo galiojimo užtikrinimui“ nustatytos formos pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą, išduotą ne mažesnei sumai nei apskaičiuota pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą atitinkamą formulę. Šis reikalavimas netaikomas:

30.4.1. 1) Paskirtajam tiekėjui Terminalo pajėgumų, kurie yra paskirti Terminalo būtinąjo kiekio tiekimui apimtimi vykdant LR Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme nustatytą įpareigojimą;

30.4.2. 2) Terminalo naudotojui, kuriam jau yra suteikti Terminalo pajėgumai ir kuris siekia įsigyti papildomus Terminalo pajėgumus;

30.4.3. 3) Pareiškėjui, kuris kartu su Prašymu pateikia duomenis apie atitikimą VII skyriaus devintajame skirsnyje numatytiems Kreditingumo reikalavimams;

30.5. Pageidaujamą preliminarų Paslaugų teikimo grafiką (teikiamą vykdant metinę Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrą), nurodant pageidaujamas Paslaugų suteikimo

datas, kurios vėliau tikslinamos sudarant Paslaugų grafikus, tikslus metinius ir mėnesio planuojamus išdujinti ir (ar) perkrauti SGD kiekius. Neplanuoto krovinio pristatymo atveju, atsižvelgiant į Taisyklių IV skyriaus septintojo skirsnio nuostatas, Operatoriui pateikiama užpildyta Mėnesio grafiko paraiška (Taisyklių 11 priedas);

30.6. Pareiškėjo ir jo patronuojančios bendrovės (jei tokia yra) praėjusių 3 metų arba laikotarpio nuo Pareiškėjo ar jo patronuojančios bendrovės įregistravimo (jeigu įmonė ar jos patronuojanti bendrovė vykdė veiklą mažiau nei 3 finansinius metus) konsoliduotos finansinės atskaitomybės kopiją.

31. Prašymas kartu su Taisyklių 30 punkte nurodytais dokumentais, turi būti pateiktas Operatoriui raštu (registruotu laišku, per kurjerį ar elektroniniu paštu). Visais atvejais Pareiškėjas privalo pateikti Operatoriui Taisyklių 30.4 papunktyje nurodyto dokumento originalą. Pareiškėjas, teikdamas Prašymus pakartotinai kitose Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrose gali nebeteikti Taisyklių 30 punkte nurodytų dokumentų, kurie jau buvo pateikti anksčiau vykdytoje Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūroje, jeigu tokių pateiktų dokumentų galiojimo terminas nėra pasibaigęs, jeigu jie turi galiojimo terminą, ir atitinkamuose dokumentuose nurodytos aplinkybės nėra pasikeitusios.

32. Prašymai suteikti Terminalo pajėgumus išnagrinėjami ir sprendimai dėl jų skyrimo priimami ne vėliau, nei per 5 kalendorines dienas (arba kitą po jų einančią darbo dieną) nuo Kvietime nurodyto termino Prašymams pateikti pabaigos arba Prašymo gavimo dienos, jei prašoma suteikti Terminalo pajėgumus einamaisiais Dujų metais. Nustačius neatitikimus Prašymų pateikimo reikalavimams, Operatorius nustato protingą, bet ne trumpesnę kaip 3 kalendorinių dienų terminą, per kurį Pareiškėjas turi ištaisyti nurodytus trūkumus. Tokiu atveju, jei Operatorius nustato terminą ištaisyti trūkumus, šiame punkte nurodyti Prašymo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo termino skirto trūkumams šalinti pabaigos.

33. Prašymas suteikti Terminalo pajėgumus atmetamas šiais atvejais:

33.1. Pageidaujamas preliminarus Paslaugų teikimo grafikas arba Mėnesio grafikai neatitinka Paslaugų teikimo sąlygų, nurodytų Taisyklių 13 ir 14 punktuose ir Pareiškėjas neištaisė Operatoriaus nurodytų trūkumų pagal Taisyklių 32 punktą;

33.2. Pareiškėjas neatitinka Taisyklių 27.1 ir 27.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų;

33.3. Kilus pagrįstoms abejonėms dėl atitikties Taisyklių 27.2–27.3 papunkčiuose nurodytų reikalavimų tenkinimui, taip pat kitais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių, kad Pareiškėjo veikla gali būti nesuderinama su nepertraukiama, tinkama ir saugia Terminalo veikla arba Pareiškėjo galimybių ir (ar) ketinimų vykdyti Terminalo naudotojo pareigas ir Pareiškėjas nepaneigė Operatoriaus abejonių ir (ar) įtarimų pagal Taisyklių 32 punktą;

33.4. Kai nepateiktas arba netinkamai pateiktas Prašymas ir (ar) bent vienas iš Taisyklių 30 punkte reikalaujamų dokumentų ir Pareiškėjas neištaisė Operatoriaus nurodytų trūkumų pagal Taisyklių 32 punktą.

34. Operatorius kiekvienu atveju ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo atmesti Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus, apie priimtą sprendimą ir jo priėmimo motyvus informuoja Pareiškėją ir Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – Taryba).

35. Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu Pareiškėjų Prašymai nagrinėjami ir Terminalo pajėgumai suteikiami tokia pirmumo tvarka:

35.1. Prašymai suteikti SGD išdujinimo pajėgumus;

35.2. Prašymai suteikti SGD perkrovos pajėgumus.

36. Jeigu visų Pareiškėjų, kurių Prašymai buvo neatmesti, pageidaujama įsigyti atitinkamų Terminalo pajėgumų suma neviršija atitinkamoje procedūroje paskirstomų Terminalo pajėgumų, Operatorius pasiūlo visiems Pareiškėjams įsigyti prašomus Terminalo pajėgumus, sudarant Terminalo naudotojo sutartis ir Specialiąsias sąlygas.

37. Terminalo pajėgumų suteikimas gali reikšti Terminalo pajėgumų suteikimą Bendro Terminalo naudojimo sąlygomis, nurodytomis Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje.

38. Jeigu Pareiškėjai, kurių Prašymai nebuvo atmesti, pageidauja įsigyti didesnius Terminalo pajėgumus, negu yra paskirstomi Terminalo pajėgumai atitinkamais Dujų metais, Operatorius, įvertindamas Taisyklių 20 punkte numatytus ribojimus, pasiūlo Pareiškėjams Terminalo pajėgumus, vadovaudamasis šia prioritetų eile:

38.1. Pirmiausia suteikiamo Terminalo pajėgumai Paskirtajam tiekėjui Terminalo būtinojo kiekio tiekimo apimtimi vykdant teisės aktuose nustatytą įpareigojimą;

38.2. Po to Terminalo pajėgumai suteikiami Pareiškėjams, pageidaujantiems įsigyti SGD išdujinimo pajėgumus, kurių vidutinis išdujinimo greitis (V_{vid}) per visą pageidaujamą naudojimosi paslaugomis laikotarpį (mėnesiais) Dujų metais, kuriems skirstomi Terminalo pajėgumai, yra didžiausias. Vidutinis išdujinimo greitis (V_{vid}) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{vid} = \frac{Q_r}{A_m} \text{ (kWh /mėn.)}$$

Q_r – Terminalo naudotojo pageidaujamas išdujinti kiekis per visą pageidaujamą naudojimosi paslaugomis laikotarpį Dujų metais, kuriems skirstomi Terminalo pajėgumai, (kWh);

A_m – Terminalo naudotojo rezervuojamų pajėgumų laikotarpis, Dujų metų mėnesiais (sveikais skaičiais, apvalinant į didesnę sveiką skaičių).

38.3. Jeigu kelių Pareiškėjų vidutinis išdujinimo greitis per mėnesį, apskaičiuotas pagal Taisyklių 38.238.1 papunktyje nurodytą formulę, sutampa, SGD išdujinimo pajėgumai suteikiami SGD išdujinimo pajėgumo ilgesniam laikotarpiui pageidaujančiajam Pareiškėjui, o jeigu sutampa ir pageidaujami SGD išdujinimo pajėgumų laikotarpiai – pagal „pirmas atėjai, pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, pateikimo momentą;

38.4. Pareiškėjams, pageidaujantiems įsigyti SGD perkrovos pajėgumus, kurie per visą pageidaujamą laikotarpį pageidauja perkrauti didesnę kiekį SGD;

38.5. Jeigu kelių Pareiškėjų pageidaujamų rezervuoti SGD perkrovos pajėgumų kiekis sutampa, SGD perkrovos pajėgumai paskirstomi tam, kas pageidauja pasinaudoti SGD pajėgumais per trumpesnę laiką;

38.6. Jeigu kelių Pareiškėjų pageidaujamų rezervuoti SGD perkrovos pajėgumų kiekis ir panaudojimo laikas sutampa, SGD perkrovos pajėgumai paskirstomi pagal „pirmas atėjai, pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.

39. Jeigu Pareiškėjų, kuriems Operatorius yra pasirengęs pasiūlyti Terminalo pajėgumus, Pageidaujamuose preliminariniuose Paslaugų teikimo grafikuose arba Mėnesio grafikuose nurodyti planuojami išdujinti ir (arba) perkrauti SGD kiekiai pirmiems Dujų metams nėra suderinami su Terminalo techniniais pajėgumais, Operatorius, priimdamas sprendimą dėl Terminalo pajėgumų paskirstymo informuoja apie tai Pareiškėjus

40. Terminalo pajėgumų naudotojai, kuriems paskirti Terminalo pajėgumai ne mažiau kaip dvejiems Dujų metams, turi teisę atsisakyti ne daugiau kaip 50 proc. jiems paskirtų Terminalo pajėgumų ateinantiems Dujų metams ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo einamaisiais Dujų metais Kvietimo paraiškomis dėl Terminalo pajėgumų skyrimo pateikti paskelbimo. Tokiu atveju Terminalo naudotojui netaikomos baudos už Nepanaudotus pajėgumus atsisakytų Terminalo pajėgumų apimtimi.

41. Terminalo pajėgumų, suteiktų pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai, panaudojimas galimas tik atsižvelgiant į Operatoriaus patvirtintus Metinius arba Mėnesio grafikus (kai Terminalo pajėgumai paskirti pasibaigus metinei

Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai), kurie gali būti keičiami ar koreguojami tik Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis, jei tokie keitimai yra suderinami su Terminalo techniniais pajėgumais ir jie nekeičia Terminalo naudotojų grafikuose numatytų Atvykimo laikotarpių, nebent Terminalo naudotojai, kurių grafikai keičiasi, sutinka. Terminalo naudotojų sutikimas, jei toks reikalingas, turi būti pateiktas ne vėliau nei per 5 darbo dienas nuo pranešimo iš Operatoriaus apie gautą Terminalo naudotojo pageidavimą pakeisti grafiką gavimo dienos. Terminalo naudotojui per nurodytą terminą nepateikus atsakymo arba nepateikus atitinkamai pakoreguoto pageidaujamo Paslaugų grafiko per ETPS, laikoma, kad Terminalo naudotojas nesutinka dėl grafiko pakeitimo.

42. Terminalo naudotojas, kuriam Terminalo pajėgumai suteikti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai, per 30 kalendorių dienų nuo sprendimo skirti jam Terminalo pajėgumus dienos arba nuo Metinio grafiko sudarymo dienos, jei Terminalo pajėgumai skiriami ateinantiems Dujų metais, tačiau Metinis grafikas Terminalo pajėgumų paskyrimo dieną dar nėra sudarytas, turi teisę atsisakyti jam paskirtų Terminalo pajėgumų tokios apimties, kokios pajėgumai negali būti panaudoti dėl kitų Terminalo naudotojų nesutikimo pakeisti grafikus.

43. Jei, paskirsčius Terminalo pajėgumus pagal Taisyklių 38 punktą, lieka nepaskirstytų pajėgumų pagal Pareiškėjų Prašymuose nurodytą kiekį, Operatorius, vadovaudamasis Taisyklių 35 punkte nurodyta Prašymų nagrinėjimo tvarka ir atsižvelgdamas į sudarytą Terminalo naudotojų prioritetų eilę, pirmajam esančiam eilėje Terminalo naudotojui, kuriam pajėgumai nebuvo suteikti, pasiūlo įsigyti laisvą atitinkamų Terminalo pajėgumų likutį. Terminalo naudotojas ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo tokio pasiūlymo gavimo privalo sutikti arba atsisakyti su Operatoriaus pasiūlytu kiekiu. Jam atsisakius ar nepateikus sutikimo per nustatytą laikotarpį, Operatorius atitinkamai pasiūlo laisvą Terminalo pajėgumų likutį įsigyti tolesniam eilėje esančiam Terminalo naudotojui. Šiame punkte nurodytu atveju Terminalo pajėgumų likutį įsigyjantys Terminalo naudotojai privalo pasirašyti sutartis su Operatoriumi ne vėliau kaip iki Taisyklių 44 punkte nustatyto termino pabaigos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS SUTARČIŲ SUDARYMAS

44. Pareiškėjai, kurių Prašymai buvo patenkinti, privalo pasirašyti Terminalo Bendrojo naudojimo sutartį, Terminalo naudotojo sutartį bei Specialiąsias sąlygas pagal Operatoriaus pateiktus projektus, parengtus pagal Taisyklių 1 ir 6 prieduose nustatytas formas ir Terminalo naudotojų Prašymuose bei kartu su jais pateiktais dokumentais nurodytus duomenis per 4 (keturias) kalendorines dienas nuo jų pateikimo. Pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai sutartys turi būti pasirašytos ne vėliau kaip iki kiekvienų metų birželio 7 d. Priėmus sprendimą dėl Terminalo pajėgumų paskirstymo, Operatorius pateikia Pareiškėjams atitinkamus Terminalo naudotojo sutarties (jei tarp Operatoriaus ir Terminalo naudotojo nėra sudarytos galiojančios sutarties), Specialiųjų sąlygų ir Bendro Terminalo naudojimo sutarties projektus. Pareiškėjas turi teisę atsisakyti pasirašyti sutartis tik tuo atveju, jei jam Taisyklėse nustatyta tvarka nebuvo paskirti visi Prašyme nurodyti Terminalo pajėgumai. Jei Pareiškėjas, išskyrus šiame punkte nustatytą atvejį, nepasirašo ar šiame punkte nustatytu terminu nepateikia Operatoriui pasirašytos Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir (ar) Bendro Terminalo naudojimo sutarties, Operatoriaus sprendimu jis praranda teisę į paskirtus Terminalo pajėgumus bei privalo Operatoriui sumokėti baudą, kurios dydis apskaičiuotas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą atitinkamą formulę.

45. Bendro Terminalo naudojimo sutarties sąlygų ir Terminalo naudotojo sutarties bendrųjų sąlygų keitimui, tvirtinimui ir įsigaliojimui taikoma Taisyklių 223 punkte nustatyta tvarka.

46. Jei Terminalo naudotojas, kuriam Taisyklėse nustatyta tvarka suteikiami Terminalo pajėgumai jau turi galiojančias sutartis su Operatoriumi, Operatorius parengia tik Specialiųjų sąlygų priedą prie turimos Terminalo naudotojo sutarties ir teikia Pareiškėjui pasirašyti ne vėliau kaip per 4 kalendorines dienas priėmus sprendimą dėl tokių Terminalo pajėgumų paskyrimo tokiam Terminalo naudotojui. Specialiosiose sąlygose numatytų Terminalo paslaugų koregavimui ir (ar) papildomų paslaugų suteikimui tarp Terminalo naudotojo ir Operatoriaus sudaromi papildomi susitarimai dėl Specialiųjų sąlygų prie Terminalo naudojimo sutarties papildymo. Terminalo naudotojas Specialiųjų sąlygų papildymus pasirašo per 4 (keturias) kalendorines dienas nuo susitarimo projekto pateikimo Terminalo naudotojui. Papildomų susitarimų pasirašymo tvarkos pažeidimas gali sukelti Taisyklių 44 punkte numatytas sutarčių nepasirašymo pasekmes.

47. Šalių sudaroma Terminalo naudojimo sutartis galioja neterminuotai. Specialiųjų sąlygų ir Bendro Terminalo naudojimo sutartiesgaliojimo laikotarpis turi atitikti Terminalo naudotojui suteiktų Terminalo pajėgumų naudojimosi laikotarpį.. Neterminuota Terminalo naudotojo sutartis gali būti nutraukiama vienos iš šalių iniciatyva arba bendru šalių sutarimu Taisyklėse ir Terminalo naudotojo sutartyje numatyta tvarka. Nutraukus Terminalo naudotojo sutartį, Specialiosios sąlygos sudarytos prie Terminalo naudotojo sutarties ir Bendro Terminalo naudojimo sutartis laikomos nutrūkusiomis be atskiro pranešimo. Specialiųjų sąlygų nutraukimas ir (ar) paslaugų pagal Specialiąsias sąlygas teikimo sustabdymas neturi įtakos Terminalo naudotojo sutarties galiojimui.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

NEPLANUOTO KROVINIO PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO TVARKA

48. Pareiškėjas iki Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus pateikimo dienos turi būti atlikęs Operatoriaus taikomą Ūkio subjektų susijusių asmenų ir sandorių su susijusiomis šalimis vertinimo procedūrą (Taisyklių 27.4 papunktis) bei atitikti kitus Taisyklių 27 punkte numatytus reikalavimus.

49. Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas, kuris Dujų metų eigoje ketina pristatyti į Terminalą neplanuotą krovinį, Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus kartu su Mėnesio grafiko paraiška (Taisyklių 11 priedas) turi pateikti ne vėliau kaip likus 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki prašomų Terminalo pajėgumų panaudojimo pradžios. Prašymai gali būti teikiami ir kitais terminais, Terminalo naudotojui ir Operatoriui susitarus.

50. Operatorius, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus gavimo dienos, patvirtina Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo pateiktą Prašymą, jei jis atitinka Taisyklių 30.1–30.3, 30.5, 30.6 punktų reikalavimus, nėra Taisyklėse numatytų Prašymo atmetimo pagrindų ir yra suderinamas su patvirtintu Metiniu grafiku. Jei pateiktas Prašymas neatitinka keliamų reikalavimų ar yra nesuderinamas su patvirtintu Metiniu grafiku, Operatorius informuoja Prašymą pateikusį Pareiškėją ar Terminalo naudotoją ir pateikia pastabas.

51. Jei nepasibaigus Prašymo nagrinėjimo terminui, numatytam Taisyklių 50 punkte, yra gautas kito Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo tinkamai pateiktas Prašymas įvertinti Terminalo pajėgumus neplanuotiems kroviniams ir pagal pateiktus pageidaujamus Mėnesio grafikus matyti, kad Pareiškėjų pageidaujami Paslaugų grafikai (įskaitant pageidaujamus Dujovežių Atvykimo laikotarpius) yra tarpusavyje nesuderinami, Prašymai nagrinėjami ir Terminalo pajėgumai suteikiami vadovaujantis šiais prioritetais:

51.1. Prašymo suteikti SGD išdujinimo pajėgumus atveju:

51.1.1. Prioritetas teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, siekiančiam įsigyti SGD išdujinimo pajėgumus didžiausiam SGD kiekiui;

- 51.1.2. Jei pageidaujamas įgyti pajėgumų dydis yra vienodas arba skirtumas tarp siekiamų įgyti SGD išdujinimo pajėgumų yra mažesnis nei 15 proc., prioritetą teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, kuris turi neatšaukiamą SGD tiekimo pasiūlymą ir (arba) kontraktą;
- 51.1.3. Jei pageidaujamas įgyti SGD išdujinimo pajėgumų dydis yra vienodas ir yra pateikti neatšaukiami SGD tiekimo pasiūlymai ir (arba) kontraktai, prioritetą teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, kurio Mėnesio grafike pateiktas vidutinis SGD išdujinimo intensyvumas yra aukščiausias per visą prašomą laikotarpį;
- 51.1.4. Jei paskirstyti SGD išdujinimo pajėgumų pagal prioritetus pateiktus 51.1.1 – 51.1.3 papunkčiuose nėra galimybės, prioritetą teikiamas pagal „pirmas atėjai, pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.
- 51.2. Prašymo suteikti SGD perkrovos pajėgumus atveju:
- 51.2.1. Prioritetą teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, siekiančiam įgyti SGD perkrovos pajėgumus didžiausiam SGD keikiui;
- 51.2.2. Jei prašoma suteikti SGD perkrovos pajėgumus vienodam SGD kiekiui, prioritetą teikiamas Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui, kuris prašomų suteikti SGD perkrovos pajėgumus panaudoja per trumpiausią laikotarpį;
- 51.2.3. Jei paskirstyti SGD perkrovos pajėgumų pagal prioritetus pateiktus 51.2.1 – 51.2.2 papunkčiuose nėra galimybės, prioritetą teikiamas pagal „pirmas atėjai, pirmas gavai“ principą, atsižvelgiant į Prašymų ir (ar) jų patikslinimų, atitinkančių Taisyklių reikalavimus, galutinio pateikimo laiką.
52. Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui per 5 kalendorines dienas neištaisius Operatoriaus Taisyklių 50 punkto pagrindu nurodytų Prašymo neatitikimų Taisyklių reikalavimams, Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas informuojamas, jog Prašymas laikomas nepateiktu. Jei Operatoriui pateiktas Prašymas atitinka visus Taisyklėse numatytus reikalavimus, tačiau Mėnesio grafiko projektas nėra suderinamas su kitais Terminalo naudotojais, Prašymas yra atmetamas informuojant Prašymą pateikusį Pareiškėją ar Terminalo naudotoją. Terminalo naudotojas, kurio Prašymas nesuderinamas su sudarytu Mėnesio grafiku, turi pareigą suderinti Mėnesio grafiką su kitais Terminalo naudotojais.
53. Tais atvejais, kai Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas pateikė Prašymą suteikti Terminalo pajėgumus ir, jei Operatorius yra gavęs ar Prašymo pateikimo, nagrinėjimo metu gauna kito Terminalo naudotojo, kuriam yra suteikti Terminalo pajėgumai ir yra suderintas Metinis grafikas, prašymą pakoreguoti Metinį grafiką patvirtintų Terminalo pajėgumų apimtyje, gauti prašymai nagrinėjami šia prioritetų seka:
- 53.1. Pirmiausia, ne ilgiau kaip per 2 darbo dienas, išnagrinėjamas Terminalo naudotojo, kuriam yra suteikti Terminalo pajėgumai, prašymas dėl Metinio grafiko korekcijos patvirtintų Terminalo pajėgumų apimtyje;
- 53.2. Išnagrinėjus prašymą pagal pirmąjį prioritetą, nagrinėjami naujai gauti Prašymai suteikti Terminalo pajėgumus (Taisyklių 51 punktas).
54. Prašymus, kurie yra pateikti Taisyklių 49 punkte nurodytu terminu ir kurie neatitinka Taisyklių 13.1 ir 14.1 papunkčių nuostatų, numatančių galimų į Terminalą atvykstančių Dujovežių dydžius, bet gali būti suderinami su patvirtintu Metiniu grafiku, Operatorius patvirtina ir pajėgumus suteikia prašyme nurodytam mėnesiui sudarydamas to mėnesio Paslaugų grafiką Taisyklių 84 punkte numatyta tvarka.
55. Operatorius Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų projektus, parengtus pagal Taisyklių 1 ir 6 prieduose

nustatytas formas, Pareiškėjui ar Terminalo naudotojui elektroniniu paštu išsiunčia pasirašyti per 3 darbo dienas nuo Prašymo suteikti Terminalo pajėgumus patvirtinimo elektroniniu paštu.

56. Pareiškėjas ar Terminalo naudotojas, kurio Prašymas suteikti Terminalo pajėgumus buvo patvirtintas, Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį, Terminalo naudotojo sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas turi pasirašyti ir pateikti Operatoriui per 3 darbo dienas nuo Sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų gavimo dienos kartu pateikiant dokumentus, pagrindžiančius Pareiškėjo ar Terminalo naudotojo atitikimą Taisyklių VII skyriaus devintojo skirsnio nuostatoms, arba Taisyklių reikalavimus atitinkančią Terminalo prievolių vykdymo užtikrinimo garantiją, kurios dydis apskaičiuojamas Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąraše numatyta tvarka.

57. Jei Pareiškėjas nepasirašo ir Taisyklių 56 punkte nustatytu terminu nepateikia Operatoriui pasirašytos Bendro Terminalo naudotojo sutarties, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų, Operatoriaus sprendimu jis praranda teisę į patvirtintus Terminalo pajėgumus bei privalo Operatoriui sumokėti baudą, kurios dydis apskaičiuotas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąraše nurodytą atitinkamą formulę.

58. Neplanuoto krovinio sutarčių sudarymo tvarkai *mutatis mutandis* taikomos Taisyklių 45 – 47 punktų nuostatos.

59. Neplanuoto krovinio pajėgumų užsakymui taikomos šio skirsnio nuostatos. Šiame skirsnyje neapertoms Terminalo pajėgumų užsakymo, Terminalo naudotojų pareigų ar kitoms aplinkybėms taikomos kituose skyriuose numatytos Taisyklių nuostatos.

V SKYRIUS

NEPANAUDOTŲ TERMINALO PAJĖGUMŲ VALDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

TERMINALO PAJĖGUMŲ PERLEIDIMAS ANTRINĖJE RINKOJE

60. Terminalo naudotojai privalo naudotis jiems paskirstytais Terminalo pajėgumais Taisyklėse numatyta tvarka ir sąlygomis.

61. Terminalo naudotojas turi teisę Nepanaudotus pajėgumus perleisti Antrinėje rinkoje kitiems Terminalo naudotojams ar asmenims, atitinkantiems Terminalo naudotojui keliamus reikalavimus. Tokiu atveju už Nepanaudotų pajėgumų perleidimą yra atsakingi patys Terminalo naudotojai. Nepanaudoti pajėgumai perleidžiami juos perleidžiančio Terminalo naudotojo sprendimu ir Operatoriaus sutikimu, laikantis šiose Taisyklių skyriuose nustatytų reikalavimų. Perleidimas įsigalioja tik tuo atveju, jei asmuo, kuriam perleidžiami Nepanaudoti pajėgumai, atitinka Taisyklėse nustatytus reikalavimus Terminalo naudotojui. Kartu su Nepanaudotais pajėgumais arba atskiru sutarimu kitam Terminalo naudotojui gali būti perleidžiamas Terminalo talpose esantis SGD likutis ar jo dalis. Apie SGD likučio ar jo dalies perleidimą Terminalo naudotojas privalo informuoti Operatorių likus ne mažiau nei 3 (trims) darbo dienoms iki SGD perleidimo dienos.

62. Terminalo naudotojui pačiam neradus Nepanaudotų pajėgumų (visų ar jų dalies) įgijėjo arba, jei Terminalo naudotojas pageidauja, kad Nepanaudotų pajėgumų perleidimą organizuotų ir vykdytų Operatorius, Terminalo naudotojas apie tai informuoja Operatorių.

63. Operatorius, gavęs prašymą dėl Nepanaudotų pajėgumų pardavimo organizavimo, patalpina skelbimą apie parduodamus pajėgumus Antrinėje rinkoje savo interneto svetainėje. Po paskelbimo Nepanaudoti pajėgumai perleidžiami tam Terminalo naudotojui ar asmeniui, atitinkančiam Terminalo naudotojui keliamus reikalavimus, kuris pirmasis pateikia rašytinį prašymą pirkti visus perleidžiamus Nepanaudotus pajėgumus (ar jų dalį). Prašymas turi būti pateiktas Operatoriui ir Terminalo naudotojui, perleidžiančiam Nepanaudotus pajėgumus.

64. Terminalo naudotojas ar kitas asmuo, prieš įgydamas Nepanaudotus pajėgumus, privalo pateikti Taisyklių 30 punkte nurodytus dokumentus. Esami Terminalo naudotojai gali neteikti Taisyklių 30 punkte nurodytų dokumentų, jeigu tokių pateiktų dokumentų galiojimo terminas nėra pasibaigęs, jeigu jie turi galiojimo terminą, ir atitinkamuose dokumentuose nurodytos aplinkybės nėra pasikeitusios. Operatorius priima sprendimą dėl galimumo įgyti Nepanaudotus pajėgumus *mutatis mutandis* taikant Taisyklių IV skyriaus penktojo skirsnio reikalavimus.

65. Terminalo naudotojui, įgijusiam Nepanaudotus pajėgumus, trišaliame susitarime tarp Operatoriaus, Terminalo naudotojo, perleidžiančio Nepanaudotus pajėgumus, ir Terminalo naudotojo, įgyjančio Nepanaudotus pajėgumus (forma pateikta Taisyklių 9 priede „Susitarimas dėl nepanaudotų suskystintų gamtinių dujų terminalo pajėgumų perleidimo“), nurodytu terminu pereina juos perleidusio Terminalo naudotojo teisės, pareigos ir atsakomybė (įskaitant Paslaugų grafikų laikymąsi), o Nepanaudotus pajėgumus perleidęs Terminalo naudotojas atitinkamai netenka teisių, pareigų ir atsakomybės perleistų Terminalo pajėgumų apimtimi. Įsigyti Nepanaudoti pajėgumai ir jų naudojimo sąlygos bei perleisti Nepanaudoti pajėgumai įforminami atitinkamai juos įgijusio bei perleidusio Terminalo naudotojo Specialiosiose sąlygose prie Terminalo naudotojo sutarties.

66. Jei Nepanaudoti pajėgumai nėra perleidžiami šiame skirsnyje nustatyta tvarka, už tokius Nepanaudotus pajėgumus (ar jų dalį) lieka atsakingas atitinkamus Terminalo pajėgumus pirminėje rinkoje įsigijęs Terminalo naudotojas.

67. Už Nepanaudotus pajėgumus, kurie nebuvo perleisti šiame skirsnyje numatyta tvarka, Operatorius turi teisę Terminalo naudotojui taikyti baudą, kurios dydis apskaičiuotas pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę. Operatorius už Nepanaudotus pajėgumus baudą apskaičiuoja ir pateikia Terminalo naudotojui, kuris nepanaudojo Terminalo pajėgumų, per 3 darbo dienas nuo pajėgumų panaudojimo termino pabaigos, t. y. nuo paskutinės Paslaugų grafike numatytos Terminalo pajėgumų, kuriais nebuvo pasinaudota, panaudojimo dienos. Leistiną Terminalo pajėgumų panaudojimo nuokrypį numato Taisyklių 75 punktas. Tuo atveju, jei Terminalo naudotojas informuoja apie jam paskirtą Terminalo pajėgumų nepanaudojimą, pateikdamas pranešimą raštu Operatoriui ne vėliau kaip likus 90 dienų iki tokių pajėgumų panaudojimo pradžios, jam už atitinkamus Nepanaudotus pajėgumus Operatorius turi teisę taikyti 50 (penkiasdešimt) procentų dydžio baudą, apskaičiuotą pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą atitinkamą formulę. Baudos už Nepanaudotus pajėgumus sumokėjimas neeliminuoja Terminalo naudotojo atsakomybės už kitų Taisyklių reikalavimų (tarp jų VI skyriaus) nesilaikymą ir kitų Terminalo naudotojų patirtus nuostolius.

ANTRASIS SKIRSNIS

TERMINALO PAJĖGUMŲ PERKROVOS VALDYMAS

68. Susidarius Terminalo pajėgumų perkrovai, Terminalo naudotojui nepanaudojus daugiau kaip 20 (dvidešimt) procentų jo įsigytų Terminalo pajėgumų, juos skaičiuojant kartu, per bet kurį 6 (šešių) mėnesių laikotarpį, Operatorius turi teisę vienašališkai sumažinti Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų apimtį einamaisiais ir visais tolesniais Dujų metais nepanaudotų Terminalo pajėgumų apimtimi kiekvienais Dujų metais. Ši sąlyga netaikoma Terminalo naudotojui, kuriam yra suteikta daugiau negu 1/2 visų paskirstytų Terminalo pajėgumų. Tokiam Terminalo naudotojui nepanaudojus daugiau kaip 10 (dešimt) procentų Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų, juos skaičiuojant kartu, per bet kurį 3 (trijų) mėnesių laikotarpį, Operatorius turi teisę vienašališkai sumažinti Terminalo naudotojo įsigytų Terminalo pajėgumų apimtį einamaisiais ir (ar) visais tolesniais Dujų metais nepanaudotų Terminalo pajėgumų apimtimi kiekvienais Dujų metais įvertinęs tokio Terminalo

naudotojo pateiktus įrodymus dėl pagrįsto ketinimo pasinaudoti jam paskirtais Terminalo pajėgumais ateityje (jeigu jis juos Operatoriaus pareikalavimu pateikia).

69. Operatorius nedelsiant po atitinkamo sprendimo dėl Terminalo pajėgumų sumažinimo priėmimo raštu informuoja Terminalo naudotoją apie priimtą sprendimą sumažinti Terminalo naudotojo įsigytus Terminalo pajėgumus. Operatorius, sumažinęs Terminalo pajėgumus, juos priskiria nepaskirstytiems Terminalo pajėgumams, kurie skirstomi Taisyklėse nustatyta tvarka.

70. Terminalo naudotojo prarasti, t. y. dėl Terminalo pajėgumų perkrovos sumažinti Terminalo pajėgumai neatleidžia Terminalo naudotojo nuo prievolės sumokėti už Terminalo paslaugas tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir visiškai panaudojus Terminalo pajėgumus iki Terminalo pajėgumų praradimo momento.

VI SKYRIUS

NAUDOJIMOSI TERMINALU PASLAUGŲ GRAFIKŲ SUDARYMAS

71. Terminalo Paslaugos teikiamos remiantis Taisyklių nustatyta tvarka sudarytais ir Operatoriaus patvirtintais Paslaugų grafikai, kurie nustatomi Dujų metams (t. y. Metinis grafikas) ir Dujų metų mėnesiui (t. y. Mėnesio grafikas).

72. Siekdamas užtikrinti nepertraukiamą tinkamą ir saugią Terminalo veiklą, Operatorius turi teisę reguliuoti Terminalo veiklos režimus ir nustatyti Paslaugų grafikus. Reguluodamas Terminalo veiklos režimus ir (ar) nustatydamas Paslaugų grafikus Operatorius bendradarbiauja su Terminalo naudotojais ir siekia atsižvelgti į jų pasiūlymus. Operatorius, suteikdamas Terminalo naudotojams galimybę priimti Krovinius, kurių dydis yra didesnis arba mažesnis, lyginant su 13.1 ir 14.1 punktuose numatytomis ribomis, turi teisę Specialiosiose sąlygose, kuriomis suteikiami tokių krovinių Terminalo pajėgumai, nustatyti papildomas su tokių Krovinių priėmimu susijusias sąlygas (įskaitant, bet neapsiribojant, galimybę prailginti numatomą Krovos terminą arba vienašališkai pakoreguoti tokio Krovinio Atvykimo laikotarpį iš anksto informavus Krovinių ketinantį pristatyti Terminalo naudotoją). Terminalo nepertraukiamos veiklos užtikrinimo tikslais Terminalo naudotojai privalo palaikyti reikalingą Minimalų operatyvinį SGD likutį, nurodytą Taisyklių 11 punkte. Minimalaus operatyvinio SGD likučio kiekis Terminalo naudotojams paskirstomas proporcingai jiems priklausantiems faktiniams SGD kiekiams Terminale.

73. Nustatant Paslaugų grafikus Operatorius surenka iš Terminalo naudotojų informaciją apie jų pageidaujamus atitinkamų Paslaugų teikimo grafikus ir bendradarbiauja su Terminalo naudotojais, siekiant nustatyti optimalius ir visus suinteresuotus Terminalo naudotojus tenkinančius Paslaugų grafikus. Terminalo naudotojams nesusitarus dėl Paslaugų grafikų, Operatorius turi teisę priimti galutinį sprendimą.

74. Terminalo naudotojui pažeidus Taisyklių reikalavimus dėl Paslaugų grafikų nustatymo, derinimo ir (ar) laikymosi, Operatoriaus sprendimu gali būti skiriama bauda, kuri apskaičiuojama pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulų sąrašą nurodytą atitinkamą formulę.

75. Terminalo naudotojų Operatoriui pateikiamuose Paslaugų grafikuose nurodyti planuojami išdujinti ir (arba) perkrauti SGD kiekiai privalo atitikti Pageidaujamame preliminariniame Paslaugų teikimo grafike nurodytus metinius kiekius (jei Terminalo pajėgumai suteikti metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu) bei Mėnesio grafikuose nurodytus mėnesio kiekius (jei Terminalo pajėgumai suteikti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai). Terminalo naudotojui leidžiama nukrypti ne daugiau kaip 5 procentus nuo jam suteiktų Terminalo išdujinimo ir perkrovos pajėgumų per naudojimosi Terminalo paslaugomis laikotarpį atitinkamais Dujų metais kiekiu, už tai jam netaikant baudų.

PIRMASIS SKIRSNIS METINIS GRAFIKAS

76. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 8 d., kiekvienas Terminalo naudotojas, atsižvelgdamas į Operatoriaus Taisyklių VI skyriaus septintojo skirsnio tvarka paskelbtą planuojamų Remonto darbų grafiką, privalo pateikti Operatoriui savo siūlomą Metinio grafiko projektą, kuriame turi būti nurodoma ši informacija:

76.1. tikslūs mėnesio ir paros SGD išdujinimo kiekiai ir (ar) tikslūs SGD perkrovos kiekiai;

76.2. pageidaujami ne ilgesni kaip 4 dienų Dujovežių Atvykimo laikotarpiai ;

76.3. pageidaujami ne ilgesni kaip 2 dienų Dujovežių Atvykimo laikotarpiai SGD perkrovai;

76.4. tikslus Dujovežių skaičius ir pristatomų ir (ar) perkraunamų Krovinių kiekiai;

77. Operatorius ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas apjungęs visus Terminalo naudotojų pateiktus Metinių grafikų projektus, įvertina, ar yra tenkinamos šios sąlygos:

77.1. šie projektai 79.1 papunkčio tvarka sudarytame Bendrame Terminalo metiniame grafike yra suderinami su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 11 punktą ir kitus Taisyklių reikalavimus, įskaitant Terminalo Remonto darbų grafikus, ir neprieštaraujantys Perdavimo sistemos ribojimams;

77.2. Dujovežių atvykimo laikotarpiai yra suderinami tarpusavyje, laikant, kad pagal Bendrą Terminalo metinį grafiką egzistuoja mažiausiai 3 dienų laiko intervalas tarp vieno Dujovežio Atvykimo laikotarpio iki kito Dujovežio Atvykimo laikotarpio, arba mažiausiai 2 dienų laiko intervalas tarp vieno Dujovežio, kuris atvyksta SGD perkrovai ir kurio dydis neviršija 65.000 m³, iki kito Dujovežio Atvykimo laikotarpio, ir apjungtas Bendras Terminalo metinis grafikas užtikrina bendrą Terminalo naudojimą, kaip numatyta Taisyklių VII skyriaus ketvirtajame skirsnyje. Jei Terminalo naudotojų pateikti Metinių grafikų projektai, Operatoriaus nuomone, tenkina minėtas sąlygas, Operatorius patvirtina visų Terminalo naudotojų Metinius grafikus ir Bendrą Terminalo metinį grafiką.

78. Jei, Operatoriaus sprendimu, bet kurio Terminalo naudotojo pateikti Metinių grafikų projektai netenkina Taisyklių 77 punkte nustatytų sąlygų:

78.1. Operatorius pasiūlo Terminalo naudotojui (-ams) per 7 kalendorines dienas ištaisyti Operatoriaus nurodytus neatitikimus Taisyklių reikalavimams ir (arba) suderinti tarpusavyje Terminalo naudotojų siūlomus Metinių grafikų projektus;

78.2. Terminalo naudotojui (-ams) neištaisius nurodytų neatitikimų Taisyklių reikalavimams ir (arba) tarpusavyje nesuderinus siūlomų Metinių grafikų projektų, Operatorius ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas pakoreguoja Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektus laikydamasis Taisyklių 79 punkte nustatytos planavimo procedūros ir pateikia šiuos Metinius grafikus Terminalo naudotojams;

78.3. ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo Metinių grafikų pateikimo dienos Terminalo naudotojai turi teisę pateikti Operatoriui tarpusavio susitarimu suderintus Operatoriaus pakoreguotus Metinių grafikų projektus. Operatorius priima tokį pasiūlymą, jeigu jis tenkina Taisyklių 77 punkte nustatytas sąlygas ir, Operatoriaus vertinimu, nesukelia Terminalo veiklos apsunkinimo;

78.4. Operatoriui nepatvirtinus Taisyklių 78.3 papunktyje nustatyta tvarka Terminalo naudotojų pateiktų pakoreguotų Metinių grafikų projektų arba Terminalo naudotojams nepasinaudojus šia teise, Operatorius patvirtina Taisyklių 78.2 papunktyje nustatyta tvarka pakoreguotus Terminalo naudotojų Metinius grafikus bei bendrą Terminalo Metinį grafiką.

79. Taisyklių 78.2 papunktyje nustatytu atveju, Operatorius, priimdamas sprendimą dėl Metinių grafikų nustatymo (įskaitant Krovinių dydžius ir Atvykimo laikotarpius) laikosi

šios procedūros, kuria siekia užtikrinti nepertraukiamą, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą ir bendrą Terminalo naudojimą:

79.1. Operatorius sujungia Terminalo naudotojų pateiktus Metinių grafikų projektus, išskyrus Taisyklių 76.2 ir 76.4 papunkčiuose nurodytą informaciją ir suformuoja Bendrą Terminalo metinį grafiką. Operatorius Bendrame Terminalo metiniame grafike prognozuoja SGD likutį Terminale, įvertindamas Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose nurodytą naudojimąsi Terminalo paslaugomis bei teorinį galimą SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį.

79.2. Jeigu Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose nurodyti užsakomi išdujinti SGD kiekiai per dujų parą nėra suderinami su Terminalo technologiniu pajėgumu, Operatorius pakoreguoja Metinių grafikų projektus:

79.2.1. Pirmiausia Operatorius sumažina užsakomus išdujinti SGD kiekius per dujų paras, kai bendras visų Terminalo naudotojų užsakomas išdujinti SGD kiekis per dujų parą yra didesnis nei Terminalo techniniai pajėgumai. Per dujų parą išdujintini SGD kiekiai sumažinami kiekvienam Terminalo naudotojui proporcingai Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose nurodytiems per tą dujų parą užsakomiems išdujinti SGD kiekiams. Bendras Terminalo naudotojui sumažintas išdujinamų SGD kiekis per visas dujų paras per Laiko intervalą yra pridodamas prie kitų to paties Laiko intervalo dujų parų, per kurias bendras užsakomas išdujinti SGD kiekis yra mažesnis nei maksimalūs Terminalo techniniai pajėgumai, pradedant nuo pirmos atitinkamo Laiko intervalo dienos. Užsakomas išdujinti SGD kiekis kiekvienam Terminalo naudotojui yra didinamas pagal Terminalo naudotojo sumažinto išdujinamo kiekio per Laiko intervalą ir bendro visų Terminalo naudotojų sumažinto kiekio per Laiko intervalą proporciją iki maksimalių Terminalo techninių pajėgumų per dieną.

79.2.2. Atlikus Taisyklių 79.2.1 papunktyje numatytus veiksmus Operatorius padidina užsakomus išdujinti SGD kiekius per dujų paras, kai bendras užsakomas išdujinti SGD kiekis per dujų parą yra mažesnis nei Terminalo minimalus per parą išdujintinas kiekis. Per dujų parą išdujintini SGD kiekiai padidinami kiekvienam Terminalo naudotojui proporcingai Terminalo naudotojų pateiktuose Metinių grafikų projektuose nurodytiems per tą dujų parą užsakomiems išdujinti SGD kiekiams. Bendras Terminalo naudotojui padidintas išdujinamų SGD kiekis per visas dujų paras per Laiko intervalą yra atimamas iš kitų to paties Laiko intervalo dujų parų, per kurias bendras užsakomas išdujinti SGD kiekis yra didesnis nei Terminalo minimalus per parą išdujintinas kiekis, pradedant nuo pirmos atitinkamo Laiko intervalo dienos. Užsakomas išdujinti SGD kiekis kiekvienam Terminalo naudotojui yra mažinamas pagal Terminalo naudotojo padidinto išdujinamo kiekio per Laiko intervalą ir bendro visų Terminalo naudotojų padidinto kiekio per Laiko intervalą proporciją iki minimalaus Terminalo per parą išdujintino kiekio.

79.2.3. Jei per atitinkamą Laiko intervalą viso sumažinto ar padidinto išdujinamo SGD kiekio paskirstyti pagal Taisyklių 79.2.1 ir 79.2.2 papunkčius neįmanoma, likusi kiekio dalis yra paskirstoma per artimiausią būsimą Laiko intervalą.

79.3. Operatorius Terminalo naudotojų Krovinų ir Atvykimo laikotarpių nustatymo tikslais Bendrame Terminalo metiniame grafike padalina planuojamus Dujų metus į Laiko intervalus. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą Terminalo veiklą, pirmasis Laiko intervalas prasidės pirmąją dieną, kai SGD kiekis Terminale per planuojamus Dujų metus pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį, nurodytą Taisyklių 10 punkte ir pasibaigs pašalinus pirmąjį Krovinį iš Terminalo naudojantis Terminalo paslaugomis pagal Bendrą Terminalo metinį grafiką, įskaitant teorinius prognozuojamus SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius. Planavimo tikslais Krovinys yra laikomas pašalintu, kai SGD kiekis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį. Jei minimalus operatyvinis SGD likutis pasiekiamas per SGD Dujovežio, skirtą SGD perkrovai Atvykimo laikotarpį, Krovinio pašalinimo data bus

laikoma pirmoji Dujovežio Atvykimo laikotarpio diena, išskyrus atvejį numatytą Taisyklių 79.13 papunktyje.

79.4. Skirstant Laiko intervalus, prioritetas yra teikiamas Paskirtajam tiekėjui, pajėgumų reikalingų užtikrinti SGD terminalo būtiną kiekį tiekimą apimtimi, kuris turės galimybę nurodyti Atvykimo laikotarpį ir tikslų Krovinio dydį, išskyrus atvejus, kai egzistuoja kitas Terminalo naudotojas, kurio Paskolintas SGD kiekis kitiems Terminalo naudotojams per tą patį Laiko intervalą, apskaičiuotas pagal Taisyklių 79.5 papunktyje pateiktą formulę yra mažiausias. Operatorius turi teisę pareikalauti, kad Paskirtasis tiekėjas pakeistų jo pateiktą Metinio grafiko projektą taip, kad suformavus Bendrą Terminalo metinį grafiką, būtų užtikrintas SGD terminalo būtiną kiekį tiekimas, kurio reikia stabiliam SGD terminalo dujinimo technologijos procesui palaikyti arba SGD terminalo techninės būklės, leidžiančios esant poreikiui pradėti dujinimą po to, kai SGD terminalo dujinimo procesas laikinai nebuvo vykdomas ir tiekti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus atitinkančios kokybės gamtines dujas į Perdavimo sistemą, užtikrinimui.

79.5. Jei nėra susidariusi Taisyklių 79.8 papunktyje numatyta situacija, pirmąjį Laiko intervalą Operatorius paskirs tam Terminalo naudotojui, kuris įsipareigoja atgabenti į Terminalą tokio dydžio Krovinį, kurį per šį Laiko intervalą naudodamasis Terminalo paslaugomis jis sunaudos palikdamas mažiausią kiekį Bendram terminalo naudojimui (mažiausias galimas Paskolinamas SGD kiekis pagal Taisyklių VII skyriaus ketvirtojo skirsnio aprašymą) pagal šią formulę:

$$Q_l = C - U \text{ (kWh)},$$

Kur:

Q_l – SGD kiekis paskolinamas kitiems Terminalo naudotojams (Paskolinamas SGD kiekis) per Laiko intervalą (kWh);

C – tikslus Krovinio dydis, nurodytas Terminalo naudotojo Metinio grafiko projekte (m^3 konvertuojami į kWh pagal $11,90 \text{ kWh/Nm}^3$ viršutinę šilumingumo vertę arba kitą Operatoriaus prognozuojama vertę atsižvelgiant į Terminalo naudotojų pateiktus duomenis). Jei Terminalo naudotojas yra nurodęs kelis skirtingų dydžių Krovinius Metinio grafiko projekte, formulė yra taikoma visiems Krovinių dydžiams turint tikslą identifikuoti Terminalo naudotojo mažiausią paskolinamą SGD kiekį per Laiko intervalą;

U – Terminalo naudotojo Metinio grafiko projekte nurodytas išdujinamas ir (ar) perkraunamas SGD kiekis pridėjus Operatoriaus teorinį prognozuojamą SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį iki pilno Terminalo naudotojo Krovinio pašalinimo iš Terminalo (kWh).

Terminalo naudotojas, kuriam paskirtas pirmasis Laiko intervalas Operatoriui nurodo ne ilgesnį kaip 4 (keturių) dienų (atsižvelgiant į šiame punkte nurodytas leidžiamas Atvykimo laikotarpio pradžios ir pabaigos datas) aukščiau nurodyta tvarka paskirto dydžio pageidaujamą Dujovežio Atvykimo laikotarpį SGD krovai. Atvykimo laikotarpis SGD krovai negali pasibaigti vėliau nei viena diena prieš dieną kai SGD kiekis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį, bet anksčiausiai gali prasidėti kai techniškai įmanoma pakrauti Krovinį į Terminalą pagal Terminalo technines charakteristikas, nurodytas 10 Taisyklių punkte.

79.6. Antrasis Laiko intervalas prasidės tą dieną, kai pirmasis Krovinys bus pašalintas iš Terminalo ir baigsis iš Terminalo pašalinus antrąjį Krovinį pagal Bendrame Terminalo metiniame grafike nurodytą naudojamąsi Terminalo paslaugomis, įskaitant Operatoriaus teorinį prognozuojamą SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį. Operatorius paskirs antrąjį Laiko intervalą tam Terminalo naudotojui, kurio paskolintas SGD kiekis kitiems Terminalo naudotojams tam pačiam Laiko intervale, apskaičiuotas pagal Taisyklių 79.5 papunktyje pateiktą formulę, yra mažiausias. Šis Terminalo naudotojas nurodys pageidaujamą Atvykimo

laikotarpį SGD krovai bei tikslų pristatomo Krovinio dydį pagal Taisyklių 79.5 papunktyje nustatytus principus.

79.7. Visi kiti Laiko intervalai bus paskirti Terminalo naudotojams bei Kroviniai ir Atvykimo laikotarpiai SGD krovai bus suplanuoti pagal Taisyklių 79.5 ir 79.6 papunkčiuose nurodytus principus, išskyrus Taisyklių 79.8 papunktyje aprašytą atvejį.

79.8. Jei skirstant Laiko intervalus, egzistuoja Terminalo naudotojas, kuriam pagal Bendrą terminalo naudojimo grafiką yra priskirtas Gražinamas SGD kiekis yra didesnis nei pusė ($1/2$) vidutinio Krovinio dydžio, apskaičiuojamo vertinant dar nepaskirtų į Laiko intervalus Krovinių dydžius, nurodytus šio Terminalo naudotojo pateiktame Metinio grafiko projekte, jam (SGD skolininkui) bus paskirtas kitas pagal eilę Laiko intervalas turint tikslą grąžinti pasiskolintą SGD kiekį, nebent pagal Bendrą terminalo grafiką nėra numatytas SGD perkrovos ar SGD išdujinimo paslaugų teikimas SGD skolintojui per šį Laiko intervalą. Tokiu atveju, SGD skolininkui bus paskirtas artimiausias Laiko intervalas, kurio metu yra suplanuotas SGD skolinčiojo naudojimas Terminalo paslaugomis. Jei egzistuoja daugiau nei vienas Terminalo naudotojas, kuriam pagal Bendrą terminalo naudojimo grafiką yra priskirtas Gražinamas SGD kiekis didesnis nei pusė ($1/2$) vidutinio Krovinio dydžio, kitas pagal eilę Laiko intervalas bus paskirtas Terminalo naudotojui, kurio Pasiskolintas SGD kiekis yra seniausias, o kiti Terminalo naudotojai, kuriems priskirtas Gražinamas SGD kiekis bus vertinami dėl Laiko intervalo paskyrimo pagal Pasiskolinto SGD kiekio senumą nuo seniausio iki naujausio.

79.9. Principas, nustatytas Taisyklių 79.8 papunktyje, taip pat bus taikomas skirstant pirmą bei vėlesnius Laiko intervalus (priklausomai nuo SGD skolinčiojo naudojimosi Terminalo paslaugomis) planuojamais Dujų metais, jei SGD skolininkui šiais Dujų metais patvirtintame Metiniame grafike nebuvo paskirtas Laiko intervalas grąžinti Gražinamą SGD kiekį didesnę nei pusę ($1/2$) vidutinio Krovinio dydžio. Taisyklių 79.8 papunkčio sąlygos *mutatis mutandis* taikomos jei daugiau nei vienas Terminalo naudotojas yra tokioje situacijoje.

79.10. Atvykimo laikotarpiai SGD perkrovai negali sutapti (Taisyklių 77.2 papunktyje nurodytos sąlygos Atvykimo laikotarpiui turi būti patenkinamos). Sutapimo atveju, Terminalo naudotojai patys tarpusavyje susiderins Atvykimo laikotarpius arba jei šia teise nepasinaudos, Operatorius kiekvieno Laiko intervalo nustatymo tikslu, pirma pakoreguos SGD perkrovos Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 79.11–79.14 papunkčius ir po to nustatys SGD krovos Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 79.3–79.9 papunkčius.

79.11. Atvykimo laikotarpių planavimas SGD perkrovai Laiko intervale vyks siekiant sutalpinti maksimalų skaičių Dujovežių į Laiko intervalą turint tikslą išlaikyti Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektuose nurodytus Atvykimo laikotarpius kiek įmanoma arčiau pageidaujamų. Taisyklių 77.2 papunktyje nurodytos sąlygos Atvykimo laikotarpiui taip pat turi būti patenkinamos Dujovežiams atvykstantiems SGD perkrovai.

79.12. Jei Atvykimo laikotarpiai SGD perkrovai, pateikti kelių Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektuose persidengia laike, ne ilgesnis kaip 2 (dviejų) dienų Atvykimo laikotarpis, kuris prasideda vėliau, yra perkeliamas į priekį tris dienas po Atvykimo laikotarpio, prasidedančio anksčiau. Jei keli Terminalo naudotojai pateikia identiškus Atvykimo laikotarpius SGD perkrovai, į priekį bus perkeliamas Dujovežio, skirto perkrauti mažesnę SGD kiekį Atvykimo laikotarpis.

79.13. Jei Terminalo naudotojas savo Metinio grafiko projekte nurodo Atvykimo laikotarpį SGD perkrovai, kuris persidengia su data, kai SGD kiekis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį (SGD perkrovos metu dėl SGD kiekio iškrovimo iš Terminalo į Dujovežį, likutis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį, kuris dėl techninių Terminalo apribojimų negali būti iškraunamas iš Terminalo ir žymi Laiko intervalo pabaigą) ir Dujovežio SGD krovai Atvykimo laikotarpis pasibaigsiantis ne vėliau nei 3 dienos prieš šį Atvykimo laikotarpį SGD perkrovai nėra įmanomas, įvertinus, kad planuojamas SGD likutis

Terminale yra per didelis, jog Krovinys galėtų būti visiškai pakrautas į Terminalą, Terminalo naudotojas turi nurodyti:

79.13.1. Atvykimo laikotarpį, pasibaigiantį ne vėliau nei 3 dienos prieš Atvykimo laikotarpį SGD krovai, kuris pasibaigia ne vėliau nei 1 (viena) diena prieš dieną kai SGD kiekis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį; arba

79.13.2. Atvykimo laikotarpį, prasidėsiantį ne anksčiau nei 3 dienos po Atvykimo laikotarpio SGD krovai pabaigos, kuris pasibaigia ne vėliau nei 1 (viena) diena prieš dieną kai SGD kiekis Terminale pasiektų minimalų operatyvinį SGD likutį).

79.14. Jei perkėlus Atvykimo laikotarpius SGD perkrovai pagal Taisyklų 79.12 papunktį, Atvykimo laikotarpiai netelpa į Laiko intervalą, kuriame būtų tilpę pagal Atvykimo laikotarpius, nurodytus Terminalo naudotojų Metinių grafikų projektuose, Atvykimo laikotarpių dienų skaičius yra sumažinimas iki maksimalaus dienų skaičiaus, kuris leistų sutalpinti visus iš pradžių pateiktus Dujovežius į atitinkamą Laiko intervalą. Jeigu sumažinus Atvykimo laikotarpius iki vienos (dienos), vis tiek visi Dujovežiai netelpa į atitinkamą Laiko intervalą, tie Atvykimo laikotarpiai, kurie netelpa, yra perkeliama į kitą Laiko intervalą, išlaikant Atvykimo laikotarpių seką.

80. Vadovaudamasis Taisyklėse ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje numatytais principais, Operatorius Terminalo naudotojams priskiria jų Paskolinamą SGD kiekį, kurio balansas Terminalo naudotojams yra pateikiamas Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka. Jei įvertinus Paslaugų grafikus numatoma, kad Terminalo naudotojas skolinsis SGD iš kitų Terminalo naudotojų prieš Terminalo naudotojo Krovinio pristatymą ir negrąžins SGD ilgiau nei 20 (dvidešimt) iš eilės einančių kalendorinių dienų laikotarpį, tai toks Terminalo naudotojas, likus ne mažiau kaip 45 (keturiasdešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki naudojimosi Paslaugomis pradžios, privalo pateikti įrodymus, t. y. patvirtinimo pranešimo (angl. „*confirmation notice*“) išrašą arba analogišką atitinkamo turinio dokumentą, kuris patvirtina, kad Terminalo naudotojas turi galiojančią sutartį su tiekėju dėl SGD pardavimo Terminalo naudotojui, ir kad pagal šią sutartį Terminalo naudotojui pateiktinas SGD kiekis atitiks Terminalo naudotojo į Terminalą numatomą pristatyti SGD kiekį. Jei Terminalo naudotojas nepateikia tokių įrodymų, tai yra laikoma esminiu Terminalo naudotojo sutarties pažeidimu, SGD jam nėra skolinamos, o Operatorius turi teisę vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį arba atšaukti Specialiosiose sąlygose numatytą Terminalo paslaugų teikimą šiam Terminalo naudotojui bei sudaryti naują bendro Terminalo naudojimo grafiką neįtraukiant šio Terminalo naudotojo. Tokiu atveju Operatorius ir (ar) Terminalo naudotojai turi teisę išieškoti su tuo susijusius nuostolius iš Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos ir (ar) Banko garantijos, pateiktos pagal Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį.

81. Operatoriaus patvirtinti individualūs Terminalo naudotojų Metiniai grafikai išsiunčiami Terminalo naudotojams, kuriuos jie ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo jų išsiuntimo dienos privalo Taisyklių 212 punkte nustatytu būdu grąžinti pasirašytus arba pateikti per ETPS Operatoriui. Terminalo naudotojui nustatytu terminu nepateikus pasirašyto Metinio grafiko laikoma, kad jam galioja Operatoriaus patvirtintas Terminalo naudotojo Metinis grafikas. Terminalo naudotojui raštu atsisakius pasirašyti Metinį grafiką, Metinio grafiko nustatymo procedūra kartojama neįtraukiant tokio Terminalo naudotojo. Tokiam Terminalo naudotojui taikomos Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nustatytos baudos. Bendras terminalo Metinis grafikas paskelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje ne vėliau, kaip likus 2 (dviem) mėnesiams iki Dujų metų pradžios ir nuo paskelbimo yra privalomas Terminalo naudotojams.

82. Terminalo naudotojai turi teisę teikti Operatoriui individualius pasiūlymus dėl patvirtintų Metinių grafikų, įskaitant Atvykimo laikotarpius, koregavimo. Operatorius per 5 darbo dienas nuo pasiūlymų gavimo momento gali pritarti tokiems pasiūlymams, jei jie

atitinka Taisyklių reikalavimus *inter alia* nurodytus Taisyklių 77 punkte, neprieštarauja Terminalo ir (ar) Perdavimo sistemos naudojimo apribojimams, atitinka saugos reikalavimus ir nekeičia kitų Terminalo naudotojų Metinių grafikų, įskaitant Atvykimo laikotarpius, arba kiti Terminalo naudotojai su tuo sutinka.

83. Terminalo naudotojai turi teisę, pateikdami pranešimą kartu su pageidaujamu Mėnesio grafiko projektu Operatoriui ne vėliau kaip likus 20 dienų iki kiekvieno mėnesio pradžios, ar kitais terminais, jeigu dėl to susitaria Terminalo naudotojas ir Operatorius, pakeisti jiems suteiktą Terminalo pajėgumų rūšį, išskyrus atvejus kai teisės aktuose aiškiai nurodyta kitaip, su sąlyga, kad tai yra suderinama su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 11 punktą. Šiame punkte numatyta teise Terminalo naudotojai gali pasinaudoti tik tuo atveju, jei toks pakeitimas nedaro įtakos kitų Terminalo naudotojų teisėms arba Operatoriui pateikiamas rašytinis visų pakeitimo veikiamų Terminalo naudotojų sutikimas dėl pajėgumų pakeitimo. Operatorius patvirtina arba atmeta Terminalo pajėgumų rūšies keitimą patvirtindamas arba atmesdamas (pakoreguodamas) Terminalo naudotojo pateiktą Mėnesio grafiko projektą, kuriame numatytas pakeistų Terminalo pajėgumų naudojimas.

ANTRASIS SKIRSNIS MĖNESIO GRAFIKAS

84. Ne vėliau kaip likus 35 (trisdešimt penkioms) kalendorinėms dienoms iki Dujų metų kiekvieno kalendorinio mėnesio, kurį pagal Terminalo naudotojo Metinį grafiką Terminalo naudotojas naudosis Terminalo paslaugomis, pradžios, kiekvienas Terminalo naudotojas privalo pateikti Operatoriui savo siūlomą atitinkamą Mėnesio grafiko projektą (pagal formą pateikiamą Taisyklių 11 priede). Siūlomame Mėnesio grafiko projekte nurodyta informacija turi neprieštarauti tam mėnesiui Terminalo naudotojui patvirtintame Metiniame grafike nurodytai informacijai arba Mėnesio grafike nurodytai informacijai (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai), išskyrus Taisyklių 85 punkte numatytais atvejais ir numatyto dydžio leidžiamą nukrypimą. Mėnesio grafiko projekte turi būti nurodoma ši informacija:

- 84.1. Tikslūs SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos kiekiai kiekvienai parai;
- 84.2. Dujovežių SGD krovai Atvykimo laikotarpiai, susiaurinti iki 2 dienų intervalo;
- 84.3. Dujovežių SGD perkrovai Atvykimo laikotarpiai, susiaurinti iki 2 dienų intervalo;
- 84.4. Detali informacija apie kiekvieną per atitinkamą mėnesį numatomą atgabenti Krovinį, nurodant tikslų SGD kiekį ir numatomą SGD kokybę ir tankį Dujovežio išvykimo uoste ir Terminale;

84.5. Informacija apie Agentą, jei žinoma.

85. Mėnesio grafiko projekte Terminalo pajėgumų naudotojui leidžiama nukrypti nuo jam patvirtintame Metiniame Paslaugų grafike (kai Terminalo Pajėgumai buvo paskirti metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu) arba Mėnesio grafike (kai Terminalo Pajėgumai buvo paskirti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) nurodytų Dujovežių Atvykimo laikotarpių, taip pat leidžiama nukrypti nuo nurodytų planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo atitinkamo mėnesio SGD kiekių ne daugiau kaip 10 procentų tais atvejais, kai tai nekeičia kitų Terminalo naudotojų Paslaugų grafikų arba jie dėl to sutinka ir tai yra suderinama su Terminalo techninėmis charakteristikomis. Terminalo naudotojai gali pasinaudoti šiame punkte minimu nuokrypiu nuo planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo mėnesio kiekių daugiau nei vieną kartą iš eilės, kai tai nepažeidžia kitų Terminalo naudotojų teisės pasinaudoti šiuo nuokrypiu. Šiame punkte nurodyti nuokrypiai nuo planuojamų pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo mėnesio kiekių galimi didesne apimtimi, jeigu dėl to susitaria Operatorius ir Terminalo naudotojas ir tai nekeičia kitų Terminalo naudotojų Paslaugų grafikų arba jie su tuo

sutinka. Terminalo naudotojų sutikimas, jei toks reikalingas, turi būti pateiktas ne vėliau nei per 3 darbo dienas nuo pranešimo iš Operatoriaus apie gautą Terminalo naudotojo prašymą gavimo dienos. Terminalo naudotojui per nurodytą terminą nepateikus atsakymo, laikoma, kad Terminalo naudotojas nesutinka su Paslaugų grafiko nuokrypiu. Kai iškrautas ar perkrautas SGD kiekis, nustatytas Taisyklių 134 ir 135 punktuose nurodyta tvarka skiriasi nuo Metiniame grafike arba Mėnesio grafike (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) nurodyto planuojamo pristatyti į Terminalą ar perkrauti iš Terminalo kiekio, laikoma, kad besiskiriančio kiekio apimtimi nukrypstama nuo Terminalo naudotojo grafiko pagal Taisyklių 75 punkto nuostatas. Ateityje Bendram Terminalo naudojimo grafikui tapus nesuderinamu su Terminalo techninėmis charakteristikomis, Operatorius turi teisę pakoreguoti minėtu nuokrypiu pasinaudojusio Terminalo naudotojo krovos, perkrovos ar išdujinimo kiekius ne daugiau nei bendro faktinio nuokrypio nuo Terminalo naudotojui patvirtinto Metinio grafiko ar Mėnesio grafiko (kai Terminalo pajėgumai buvo paskirti pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) apimtimi nuo Dujų metų pradžios ar atitinkamų grafikų įsigaliojimo, priklausomai nuo to, kuri data yra vėlesnė.

86. Operatorius, gavęs Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų projektus, sujungia juos į bendrą Terminalo Mėnesio grafiką ir atsižvelgdamas į Taisyklių 77 punkte nustatytas sąlygas suderina bendrą Terminalo Mėnesio išdujinimo grafiką, kurio pagrindu bendradarbiaudamas su Perdavimo sistemos operatoriumi ir siekdamas atsižvelgti į Terminalo naudotojų pasiūlymus, parengia korekcijas Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų projektams, arba juos patvirtina, jeigu jie atitinka Taisyklių 77 punkte nustatytas sąlygas. Operatorius ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas informuoja Terminalo naudotojus raštu apie pasiūlymus dėl Mėnesio grafikų projektų koregavimo arba apie patvirtintus Terminalo naudotojų Mėnesio grafikus ir bendrą Terminalo Mėnesio grafiką. Tuo atveju, jei planinių Remonto darbų pagal Taisyklių 180.3 papunktį neįmanoma suplanuoti taip, kad jie nesutaptų su Mėnesio grafikų projektuose nurodytais Dujovežių atvykimo laikotarpiais, Operatorius, apjungdamas Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų projektus turi teisę koreguoti juose numatytus Dujovežių Atvykimo laikotarpius 6 dienų intervalo, nurodyto patvirtintuose Terminalo naudotojų Metiniuose grafikuose, ribose.

87. Terminalo naudotojai privalo pateikti Operatoriui pakoreguotus Mėnesio grafikų projektus, atsižvelgiant į Operatoriaus pasiūlymus, ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo Operatoriaus pasiūlymų dėl Mėnesio grafikų projektų koregavimo gavimo dienos.

88. Terminalo naudotojams nepateikus Taisyklių 77 punkte nustatytas sąlygas atitinkančių Mėnesio grafikų projektų ar pakoreguotų Mėnesio grafikų projektų šiame skirsnyje nustatytais terminais, Operatorius parengia ir patvirtina individualius Terminalo naudotojų Mėnesio grafikus ir bendrą Terminalo Mėnesio grafiką, atsižvelgdamas į šių Terminalo naudotojų patvirtintuose Metiniuose grafikuose nurodytą informaciją.

89. Operatoriaus patvirtintų Terminalo naudotojų Mėnesio grafikų pasirašymui taikoma Taisyklių 81 punkte numatyta tvarka. Tuo atveju, jei Terminalo naudotojų Mėnesio grafikai yra patvirtinami pagal Taisyklių 84 punkte nurodytą informaciją nenukrypstant nuo jų pateiktų Mėnesio grafikų projektų, pasirašymo procedūra netaikoma ir Operatorius apie tokių grafikų patvirtinimą informuoja Taisyklių 86 punkto nustatyta tvarka. Pasiūlymų dėl Mėnesio grafikų koregavimo pateikimui *mutatis mutandis* taikomos Taisyklių 82 punkto nuostatos. Operatoriui patvirtinus Mėnesio grafikus, per 5 darbo dienas atnaujinamas Operatoriaus interneto svetainėje skelbiamas bendras Terminalo Mėnesio grafikas.

VII SKYRIUS NAUDOJIMOSI TERMINALU TVARKA IR SĄLYGOS

PIRMASIS SKIRSNIS DUJOVEŽIO PATVIRTINIMO PROCEDŪRA

90. Dujovežiai, kuriuos numatoma prišvartuoti prie Terminalo privalo atitikti visus Lietuvos Respublikos ir tarptautinius standartus, taikomus tokiems Dujovežiams, taip pat turėti visus leidimus įplaukti ir vykdyti operacijas Uoste ir atitikti visas Uosto eksploataavimo sąlygas bei Operatoriaus ir Uosto valdytojo keliamus reikalavimus.

91. Dujovežio atitikimą Taisyklių 90 punkte nurodytiems reikalavimams Atvykimo laikotarpiu užtikrina Terminalo naudotojas.

92. SGD į Terminalą gali būti gabenamos jūrinio tipo Dujovežiais, kurių talpa turi būti ne mažesnė kaip 65.000 m³ ir ne didesnė kaip 160.000 m³, nebent Operatorius ir Terminalo naudotojas susitaria kitaip.

93. Dujovežių, kurie atvyksta pasikrauti SGD iš Terminalo, talpa negali būti mažesnė kaip 5 tūkst. m³.

94. SGD krova iš Dujovežių, kurių talpa yra didesnė, nei 160.000 m³ ir SGD perkrova į Dujovežius, kurių talpa mažesnė, nei 5.000 m³, suderinama atskiru Operatoriaus ir Terminalo naudotojo susitarimu.

95. Dujovežiai planuojantys atvykti į Terminalą turi būti patvirtinti vadovaujantis patvirtinimo Terminale procedūra, kuri pateikta Operatoriaus techninėse sąlygose, turi pasirašyti Plaukiojančiosios saugyklos naudojimo sąlygas, išdėstytas 3 priedo, Operatoriaus techninių sąlygų 1 priede bei atitikti Uosto valdytojo reikalavimus. Operatorius savo interneto svetainėje nuolat atnauja ir skelbia Terminale patvirtintų Dujovežių sąrašą.

96. Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu, Operatoriaus techninių sąlygų 3 priede nustatytos formos prašymą patvirtinti Dujovežį turi pateikti ne vėliau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki numatomo Dujovežio Atvykimo laikotarpio arba kitais terminais, jei Operatorius ir Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu susitaria.

97. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio savininkas ar valdytojas operatyviai bendradarbiautų Dujovežio patvirtinimo Terminale procese, ir informuoja Dujovežio savininką ar valdytoją apie Operatoriaus suteiktus duomenis.

98. Dujovežis sėkmingai atlikęs patvirtinimo procedūrą Terminale yra patvirtinamas. Jei pasikeičia patvirtinto Terminale Dujovežio pavadinimas, registravimo šalis, sertifikatai, leidimai, vadovaujantis personalas ir (ar) savininkas ar kiti duomenys, Operatorius turi teisę reikalauti atlikti pakartotinę Dujovežio patvirtinimo Terminale procedūrą.

99. Siekiant užtikrinti saugų ir sklandų Dujovežio atvykimą į Terminalą, Operatorius turi teisę pareikalauti iš Terminalo naudotojo atitikti Plaukiojančiosios saugyklos savininko keliamas papildomas sąlygas, pvz., pateikti specifines garantijas Dujovežiui, atlikti Dujovežio papildomą saugumo inspektavimą ir (ar) laikytis nustatytų techninių ir eksploatacinių ribojimų.

100. Už Taisyklėse numatytų reikalavimų Dujovežiui, pareigų jo savininkui, valdytojui ir (ar) kapitonui nevykdymą arba netinkamą vykdymą atsako Terminalo naudotojas.

ANTRASIS SKIRSNIS DUJOVEŽIO ATVYKIMAS

101. Terminalo naudotojas arba Dujovežio savininkas ar valdytojas Terminalo naudotojo pavedimu ne vėliau kaip likus 14 kalendorinių dienų iki numatomo Dujovežio

atvykimo į Terminalą Operatoriui turi pateikti užpildytą Dujovežio nominavimo prašymą, kurio forma pateikta Operatoriaus techninių sąlygų 3 priede. Kartu su pateikiamu Dujovežio nominavimo prašymu turi būti pateiktas Išankstinės informacijos klausimynas (Operatoriaus techninių sąlygų 2 priedas). Pateikus visus reikiamus dokumentus nurodytu laiku, Operatorius, likus ne mažiau kaip 2 darbo dienoms iki Dujovežio atvykimo į Terminalą dienos, priima sprendimą dėl pateikto Dujovežio nominacijos prašymo patvirtinimo.

102. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, kad Dujovežio kapitonas prieš atvykdamas į Terminalą, elektroniniu paštu informuotų Operatorių apie išvykimą iš pakrovimo uosto ir numatomą Dujovežio atvykimo laiką, bei pateikti Operatoriui šiuos dokumentus:

- 102.1. Krovinio konosamentą (angl. „*Bill of Lading*“);
- 102.2. Pakrovimo sertifikatą;
- 102.3. Krovinio deklaraciją (angl. „*Cargo Manifest*“);
- 102.4. Krovinio kilmės sertifikatą;
- 102.5. Krovinio saugos duomenų lapus lietuvių ir anglų kalbomis;
- 102.6. Operacijų ataskaitą (angl. „*Statement of facts*“);
- 102.7. Dujovežio kapitono patvirtinimą apie gautus dokumentus;
- 102.8. kitus Operatoriaus techninėse sąlygose nurodytus dokumentus.

103. Jei Dujovežis atplaukia SGD perkrovos tikslais, Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio kapitonas informuotų Operatorių apie išvykimą iš uosto, po kurio kitas uostas bus Uostas, ir numatomą atvykimo į Uostą laiką.

104. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio kapitonas patikslintų Operatoriui Dujovežio atvykimo laiką intervalais, nurodytais Operatoriaus techninėse sąlygose.

105. Dujovežio kapitonas arba Agentas pateikia Operatoriui laisvos formos Atvykimo pranešimą iš karto po to, kai įvykdomos šios sąlygos:

- 105.1. Dujovežis atplaukė į Uostą;
- 105.2. Uosto valdytojas suteikė Dujovežiui visus leidimus, reikalingus įplaukti į Uostą ir švartuotis prie Terminalo;
- 105.3. Dujovežis užsisakė visas švartavimuisi reikalingas Uosto paslaugas;
- 105.4. Terminalo naudotojas ir (ar) kiti tretieji asmenys suteikė Dujovežiui visus leidimus, reikalingus vykdyti SGD krovą ir (ar) SGD perkrovą ir Dujovežis yra pasiruošęs vykdyti šias operacijas.

106. Dujovežio kapitonas arba Agentas privalo informuoti Operatorių apie bet kokius esamus ar numanomas apribojimus, turinčius ar galinčius turėti įtakos SGD krovai ir (ar) SGD perkrovai ir Dujovežio įplaukimui į Uostą ar buvimo Uoste laikotarpiui. Detali Dujovežio atvykimo procedūra pateikta Operatoriaus techninėse sąlygose.

107. Pranešimą apie sutikimą švartuoti Dujovežį Operatorius teikia Dujovežio kapitonui ar Agentui ir Uosto valdytojui.

108. Operatorius pateikia pranešimą apie sutikimą švartuoti Dujovežį ir (ar) nurodo Dujovežio švartavimosi laiką, jei Atvykimo pranešimas pateiktas tinkamai, išskyrus atvejus, kai yra ribojimai SGD krovai ir (ar) perkrovai į (iš) Terminalo arba Terminalo naudotojas praneša Operatoriui apie aplinkybes, dėl kurių SGD krova ir (ar) perkrova į (iš) Terminalo yra negalima. Operatorius turi teisę atsisakyti švartuoti Dujovežį, jeigu įspėjus Terminalo naudotoją apie Taisyklių 146.5 papunktyje numatytą terminu nepateiktą SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymą, Terminalo naudotojas įspėjimo gavimo dieną nepateikia SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymo. Tokiu atveju Operatorius nebus laikomas atsakingu už dėl to Terminalo naudotojui kilusius nuostolius.

109. Dujovežis, atvykęs į Uostą ir (ar) pateikęs Atvykimo pranešimą anksčiau ar vėliau, nei Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, švartuojamas prie Terminalo tik su sąlyga, kad tai netrukdytų švartuotis Dujovežiams, kurie atvyksta pagal patvirtintus Mėnesio grafikus, taip pat kai toks Dujovežio švartavimas atitinka

techninius Terminalo naudojimo parametrus, neprieštarauja Terminalo naudojimo apribojimams bei atitinka saugos reikalavimus. Tokiu atveju Operatorius informuoja Dujovežio kapitoną ar Agentą ir Uosto valdytoją apie sutikimą švartuoti Dujovežį prie Terminalo. Jeigu šiame punkte nurodytos sąlygos yra netenkinamos, Operatorius atmeta Atvykimo pranešimą, informuoja Terminalo naudotoją apie atsisakymo švartuoti Dujovežį priežastis ir praneša apie kitą švartavimosi laiką. Bet kokių atveju, už Dujovežio atvykimą vėlesniu nei Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, Terminalo naudotojui taikoma Taisyklių 118 punkte nustatyta atsakomybė.

110. Jei du Dujovežiai atplaukia vienu metu ir ne pagal patvirtintus Atvykimo laikotarpius, Dujovežiai aptarnaujami vadovaujantis šiais prioritetais (nebent Terminalo naudotojai dėl Dujovežių iškrovimo susitarę kitaip ir tokiu susitarimui pritaria Operatorius):

110.1. Pirmąja eile aptarnaujamas Dujovežis, kurio Atvykimo pranešimas paduotas pasibaigus Atvykimo laikotarpiui ir neatmestas Operatoriaus (Vėluojantis Dujovežis);

110.2. Antrąja eile aptarnaujamas Dujovežis, kurio Atvykimo pranešimas paduotas prieš Atvykimo laikotarpį ir neatmestas Operatoriaus (Ankstyvas Dujovežis);

110.3. Vėluojantis Dujovežis gali būti nešvartuojamas anksčiau už Ankstyvą Dujovežį tuo atveju, jei Operatorius nustatys, kad Vėluojančio Dujovežio švartavimas sutrukdytų Ankstyvam Dujovežiui prisišvartuoti prasidėjus jo Atvykimo laikotarpiui.

TREČIASIS SKIRSNIS

SGD KROVOS IR SGD PERKROVOS TVARKA

111. Vykdam SGD krovą ar SGD perkrovą Dujovežio kapitonas ir Agentas privalo vadovautis Uosto valdytojo ir Operatoriaus nurodymais, instrukcijomis, Taisyklėmis ir kitais veiklos Uoste ir Terminale reikalavimais.

112. SGD krova ar SGD perkrova gali būti vykdoma tik tuo atveju, jei:

112.1. Dujovežis turi visus dokumentus, reikalingus SGD krovai ar SGD perkrovai ir yra tinkamai įgaliotas Terminalo naudotojo ir (ar) trečiųjų asmenų suderintu laiku atlikti SGD krovą ar SGD perkrovą;

112.2. Dujovežio kapitonas ar jo įgaliotas asmuo dalyvaujant Operatoriui arba jo įgaliotam atstovui atliko ASPP;

112.3. Dalyvaujant Ekspertui nustatytas SGD lygis ir slėgis Dujovežio talpyklų viršuje, talpyklų sandarumas, SGD temperatūros kiekvienoje Dujovežio talpykloje bei kiti reikalingi parametrai;

112.4. Terminalo naudotojas užtikrina, kad Dujovežio, kurio ilgis yra didesnis kaip 160 metrų, kapitonas SGD krovos ir (ar) SGD perkrovos operacijų metu yra užsisakęs vilkiką su priešgaisrine įranga.

113. Operatorius turi teisę sustabdyti SGD krovą ar SGD perkrovą ar nepradėti krauti ar perkrauti SGD ir pareikalauti Dujovežio atsišvartuoti nuo Terminalo ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Dujovežiams šiais atvejais:

113.1. Uosto valdytojo motyvuotu nurodymu;

113.2. Nėra pasirašytas dokumentas, patvirtinantis ASPP atlikimą;

113.3. Dujovežis nevykdo Uosto valdytojo ir (ar) Operatoriaus nurodymų, instrukcijų, Taisyklių ir kitų veiklos Uoste ir Terminale reikalavimų, įskaitant saugumo reikalavimus, ar juos vykdo netinkamai;

113.4. Operatoriaus sprendimu, kai Dujovežio būklė ar SGD krova ar SGD perkrova gali sukelti pavojų žmonėms, turtui, Terminalo veiklai ir (arba) aplinkai;

113.5. Atgabentos SGD neatitinka kokybės reikalavimų, nurodytų Krovinio matavimo procedūroje;

113.6. Atsiradus kitoms Taisyklėse ir (ar) Sutartyje nurodytoms aplinkybėms, kurių Operatorius negali kontroliuoti.

114. SGD krova ar SGD perkrova baigiama, kai yra pakraunamos ar iškraunamas visas užsakytas SGD kiekis. Operatorius visais atvejais deda visas pagrįstas pastangas, kad SGD krova ar SGD perkrova būtų pradėta nedelsiant, bet visais atvejais ne vėliau kaip praėjus 6 valandoms po Operatoriaus techninėse sąlygose nustatyta tvarka tinkamai pateikto Atvykimo pranešimo, su sąlyga jei nėra atskirų Uosto valdytojo apribojimų Dujovežiui įplaukti į Uostą bei kitų sąlygų, nepriklausančių nuo Operatoriaus, ir Krovinys būtų iškrautas / perkrautas per kuo trumpesnę terminą, ne ilgesnį, nei Taisyklių 13.1 ir 14.3 papunkčiuose nurodytas Krovos terminas. Jei Taisyklių 13.1 ir 14.3 papunkčiuose nurodytas terminas bus viršytas dėl Operatoriaus kaltės, Dujovežio prastovos nuostolius už viršytą Krovos terminą / Perkrovos terminą Terminalo naudotojui kompensuos Operatorius.

115. Pasibaigus SGD krovai ar SGD perkrovai, Dujovežis privalo ne vėliau kaip per 4 valandas atsišvartuoti ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Terminalo naudotojams, išskyrus atvejus, kai Uosto valdytojas Dujovežiui duoda kitus nurodymus arba su Operatoriumi yra suderinta kita atsišvartavimo ir (ar) prieigos prie Terminalo atlaisvinimo tvarka. Už Dujovežio neatsišvartavimą šiame punkte nustatytu terminu Operatorius gali skirti Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nustatyto dydžio baudą.

116. Dujovežio kapitonas ir Operatorius atlieka SGD krovą ar SGD perkrovą, laikydamiesi saugumo reikalavimų. Operatorius atsako už tinkamą SGD krovos ar SGD perkrovos veiksmų atlikimą Terminale iki Terminalo lanksčiųjų SGD krovos rankovių jungčių, esančių Dujovežyje.

117. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo, Dujovežio, jo savininko, valdytojo, SGD pardavėjo, vežėjo ir (ar) tarpininkų, agentų, taip pat bet kokių kitų su jais susijusių trečiųjų asmenų patirtus tiesioginius ar netiesioginius nuostolius šiais atvejais:

117.1. Operatorius Taisyklių nustatytais sąlygomis sustabdė SGD krovą ar SGD perkrovą ar nepradėjo krauti ar perkrauti SGD;

117.2. SGD krova ar SGD perkrova buvo atidėta arba ji vyko su pertrūkiais dėl aplinkybių, kurių Operatorius negali kontroliuoti.

118. Terminalo naudotojas atlygina visus Operatoriaus patirtus tiesioginius nuostolius ir kitų Terminalo naudotojų patirtus tiesioginius nuostolius dėl Dujovežio vėlavimo, t. y. atvykimo vėlesniu nei Terminalo naudotojui Operatoriaus patvirtintame Mėnesio grafike nurodytas Atvykimo laikotarpis, taip pat reikalavimų atsišvartuoti nuo Terminalo ir atlaisvinti prieigą prie Terminalo kitiems Dujovežiams, ir (ar) išplaukti iš Uosto nesilaikymą, išskyrus atvejus, kai nuostoliai atsirado dėl Operatoriaus veiksmų ar neveikimo arba kitų Taisyklėse ir (ar) Sutartyje nurodytų aplinkybių, kurių Terminalo naudotojas ir (ar) už Dujovežio valdymą atsakingas asmuo negalėjo numatyti ir (ar) kontroliuoti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BENDRO TERMINALO NAUDOJIMO TVARKA

119. Siekiant užtikrinti galimybę keliems skirtingiems Terminalo naudotojams efektyviai naudotis Terminalu, nustatoma, kad Terminalo pajėgumų naudojimo tikslais keli vienu metu Terminalu besinaudojantys Bendranaudotojai prilyginami vienam suminiam Terminalo naudotojui. Atitinkamos Terminalo naudotojų teisės ir pareigos nustatomos Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje, kuri sudaroma tarp Operatoriaus ir visų Terminalo naudotojų.

120. Bendrojo terminalo naudojimo tvarkos užtikrinimo tikslais, Terminalo naudotojas, pristatęs krovinį į Terminalą, privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas nuo krovinio iškrovimo į Terminalą dienos, išleisti krovinį ar reikiamą jo dalį į

laisvą apyvartą (Europos sąjungos Muitinės kodekso ir Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo nustatyta tvarka), t. y. užtikrinti, jog į Terminalą iškrautos SGD galėtų būti naudojamos Bendrojo terminalo naudojimo sutarties tikslais be jokių apribojimų. Terminalo naudotojai turi teisę atskiru rašytiniu susitarimu susitarti su Operatoriumi dėl šiame punkte numatytos pareigos pakeitimo, jei nėra sutrikdomas bendras Terminalo naudojimas Taisyklėse nustatyta tvarka ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais sąlygomis.

121. Užtikrinant bendrą Terminalo naudojimą, Taisyklėse nustatyta tvarka ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais sąlygomis, Terminalo naudotojų į Terminalą atgabentos SGD gali būti priskiriamos vienam iš Bendranaudotojų toliau nurodyta tvarka, nepaisant to, kurio Bendranaudotojo atgabentos SGD yra perkraunamos ir (arba) išdujinamos:

121.1. Kai pagal patvirtintus Terminalo naudotojų Paslaugų grafikus vieno Terminalo naudotojo, t. y. SGD skolintojo, atgabentas Krovinys išdujinas mažesniu, nei maksimaliu išdujinimo greičiu, o kito Terminalo naudotojo, t. y. SGD skolininko Krovinys pagal patvirtintą Terminalo naudotojo Paslaugų grafiką neturi būti atgabentas į Terminalą, tačiau pagal minėtą Paslaugų grafiką SGD skolininkui turi būti pradėtas išdujinimas ir (arba) SGD perkrova, dalis SGD skolintojo Krovinio, įskaitant SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekį, t. y. Paskolinamas SGD kiekis, automatiškai, be atskiro susitarimo, yra paskolinamas SGD skolininkui atsižvelgiant į jam teikiamų Terminalo paslaugų kiekį;

121.2. Paskolinamas SGD kiekis yra lygus Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje SGD skolininko SGD skolintojui Gražinamam SGD kiekiui, kuris yra apskaičiuojamas ir išreiškiamas energetine verte, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis;

121.3. Paskolinamos SGD Taisyklių ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties tikslais laikomos SGD skolintojo laikinai paskolintomis SGD skolininkui. Gražinamos SGD, atitinkamai, Taisyklių ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties tikslais laikomos SGD skolininko gražinamomis SGD skolintojui;

121.4. Tais atvejais, kai Bendranaudotojų yra daugiau negu du, yra laikoma, kad Paskolinamas SGD kiekis priskiriamas Bendranaudotojams yra lygus per kiekvieno atitinkamo Bendranaudotojo Krovinio perkrovimo ir (arba) išdujinimo laikotarpį perkraunamam ir (arba) išdujinamam SGD kiekiui, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis (matuojant energetine verte), o Gražinamas SGD kiekis yra lygus per kiekvieno atitinkamo Bendranaudotojo Krovinio perkrovimo ir (arba) išdujinimo laikotarpį perkraunamam ir (arba) išdujinamam SGD kiekiui, įskaitant atitinkamas Terminalo naudotojo SGD netektis (matuojant energetine verte) taikant „pirmiausia paskolintos pirmiausia gražinamos SGD“ (FIFO) principą. Tuo atveju, jei keliems Bendranaudotojams yra priskiriamas vienodo senumo Gražinamas SGD kiekis, pirmiausia gražintu bus laikomas mažesnio dydžio Gražinamas SGD kiekis. SGD skolinimo ir gražinimo principai yra detalizuoti Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje

121.5. Operatorius siekia Bendranaudotojų atgabentų SGD Paslaugų grafikus nustatyti tokiu būdu, kad būtų galima užtikrinti, jog kiekvienas Bendranaudotojas iš kurio atgabentų SGD paimamas Paskolinamas SGD kiekis ir po šio skirsnio nuostatų taikymo faktiškai gautų SGD tuo pačiu grafiku, kaip ir netaikant šių nuostatų. SGD skolintojas ir SGD skolininkas Krovinių dydžius nustato atsižvelgdami į tai, kad Paskolinamas SGD kiekis ir Gražinamas SGD kiekis apima ir atitinkamus SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius.

122. Taisyklių 121 punkto nuostatos negali būti taikomos:

122.1. jei dėl Bendrojo Terminalo naudojimo bet kuriuo metu Terminalas neišvengiamai turėtų veikti šių Taisyklių reikalavimų neatitinkančiu režimu;

122.2. jei, Operatoriaus pagrįsta nuomone, konkrečioje situacijoje Taisyklių 121 punkto nuostatų taikymas keltų pavojų saugiam, efektyviam ir pagrįstam Terminalo veikimui.

123. Bendranaudotojai Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka turi teisę susitarti dėl Bendro terminalo naudojimo sąlygų, nepažeidžiančių Taisyklių reikalavimų ir kitų Terminalo naudotojų interesų.

124. Įgyvendindamas savo funkcijas Operatorius deda pastangas, siekdamas, kad Terminalo pajėgumai būtų kuo efektyviau išnaudojami, tačiau Operatorius Taisyklių 123 punkte nustatytu atveju atsižvelgia į Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytas tokio susitarimo vykdymo sąlygas.

125. Siekiant užtikrinti su Bendru Terminalo naudojimu susijusias prievoles, įskaitant prievolę užtikrinti Krovinių pristatymą, Terminalo naudotojai pateikia Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatytą Banko garantiją.

126. Operatorius neatsako už jokias Bendro Terminalo naudojimo ar Bendranaudotojų veiksmų (neveikimo) pasekmes Bendranaudotojų interesams, išskyrus Taisyklių numatytais atvejais kylančią Operatoriaus atsakomybę už Taisyklėse ar teisės aktuose numatytų Operatoriaus pareigų pažeidimus.

PENKTASIS SKIRSNIS

SGD KOKYBĖS REIKALAVIMAI, KOKYBĖS IR KIEKIO NUSTATYMAS

127. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, kad į Terminalą atgabentų SGD kokybė iki SGD perkrovos pabaigos ir (ar) išdujintų gamtinių dujų atidavimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą momento atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus. Operatorius užtikrina, kad Terminalo paslaugų teikimo metu Terminalo naudotojo atgabentų SGD arba SGD, gautų sumaišius su kitų Terminalo naudotojų atgabentomis SGD (tais atvejais, kai SGD yra maišomos), kokybiniai parametrai nepakis labiau, nei natūralaus SGD senėjimo proceso metu atsirandantys tokių parametru pokyčiai.

128. Terminalo naudotojas visais atvejais privalo atsižvelgti ir įvertinti tai, jog SGD kokybiniai parametrai yra kintantys laiko atžvilgiu, todėl į Terminalą pristatomų SGD kokybiniai parametrai gali skirtis nuo tų pačių išdujintų dujų kokybinių parametru ar atitinkamai pakisti transportavimo metu.

129. Terminalo naudotojo teisėtais pagrindais valdomų SGD, esančių Terminale ir išdujinamų gamtinių dujų kiekis ar perkraunamų SGD kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis Taisyklėse nustatytais reikalavimais ir Taisyklių 16 priedu "Krovinių matavimo procedūros aprašas".

130. Operatorius nuolat stebi gamtinių dujų kokybę, pagal kurią prognozuoja SGD kokybės kitimą saugojimo Terminale metu, preliminariai įvertina, kada SGD kokybė gali neatitikti SGD kokybės reikalavimų, ir nedelsiant informuoja apie tai Terminalo naudotojus.

131. Visos Dujovežyje esančios SGD talpyklos turi būti kalibruotos nepriklausomų įgaliotų institucijų pagal galiojančius tarptautinius standartus ir turėti dokumentus, kuriose įtvirtinti duomenys reikalingi SGD kiekio matavimui ir apskaičiavimui.

132. Visi dokumentai, kuriuose įtvirtinami SGD parametru matavimų rezultatai turi būti patvirtinti Eksperto, dalyvaujant Operatoriui ir Terminalo naudotojui ar jo įgaliotiems atstovams. Jeigu Terminalo naudotojas ar jo įgaliotas atstovas nedalyvauja Krovinio patikroje, o Operatoriaus ir Terminalo naudotojo susitarime nenurodoma kitaip, Ekspertas laikomas įgaliotu atstovauti Terminalo naudotojui visose Krovinio patikrose.

133. Terminalo naudotojas turi užtikrinti, jog Dujovežio iškrautų / perkrautų SGD kiekis ir kokybė būtų nustatyti pagal Krovinio matavimo procedūrą.

134. Į Terminalą iškrautų ar iš Terminalo pakrautų SGD kiekis nustatomas tokia tvarka:

134.1. SGD kiekis Dujovežyje yra matuojamas Krovinio matavimo procedūroje nustatyta tvarka ir sąlygomis prieš ir po Krovinio iškrovimo, dalyvaujant Ekspertui, Operatoriui ir Terminalo naudotojui ir;

134.2. SGD kiekis patvirtinamas Kiekio sertifikatu, išduodamu Dujovežio kapitono ar jo įgalioto atstovo, kuriame nurodomi SGD kiekio matavimo rezultatai, skaičiavimai ir kita reikalinga informacija.

135. Iškrautas ar pakrautas SGD kiekis yra apskaičiuojamas pagal formules:

Į Terminalą iškrautų SGD kiekis:

$$E = (V \times d \times H_m) - Q_r - Q_{bog}$$

Iš Terminalo pakrautų SGD kiekis:

$$E = (V \times d \times H_m) - Q_r + Q_{bog}$$

Kur:

E – iškrautas ar pakrautas SGD kiekis, išreikštas kWh;

V – iškrautas ar pakrautas SGD kiekis, išreikštas SGD m³;

d – SGD tankis, išreikštas kg/m³ (kilogramai kubiniame metre SGD);

H_m – viršutinė SGD šilumingumo vertė, išreikšta kWh/kg;

Q_{bog} – iškrovimo ar pakrovimo metu Dujovežio suvartojamų gamtinių dujų kiekis, išreikštas energetine verte kWh;

Q_r – iškrovimo metu į Dujovežį grąžinamų dujų energetinė vertė ar pakrovimo metu į Terminalą grąžinamų dujų kiekis, išreikštas energetine verte kWh.

136. Operatorius ne rečiau nei kartą per mėnesį teikia informaciją Terminalo naudotojams apie Terminale esančių SGD kiekį, priklausantį kiekvienam Terminalo naudotojui ir Terminalo išdujintų dujų kokybę ir kiekį. Šiame punkte numatyta informacija gali būti teikiama pagal individualiai Operatoriui pateiktą Terminalo naudotojo prašymą tokią informaciją gauti.

137. Į Terminalą iškraunamų ar iš Terminalo pakraunamų SGD kiekis ir kokybė nustatoma Krovinio matavimo procedūroje nustatyta tvarka. Operatorius gali atsisakyti priimti Krovinį arba dalį Krovinio, jeigu:

137.1. Pakrovimo uoste pakrauto Krovinio pakrovimo sertifikate nurodyta SGD Krovinio specifikacija neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų SGD kokybės reikalavimų;

137.2. Pakrovimo uoste pakrauto Krovinio įvertinta SGD kokybė pagal Pakrovimo sertifikatą SGD iškrovimo į Terminalą metu neatitiks Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų SGD kokybės reikalavimų.

137.3. Įvertinus SGD laikomų Terminale ir pakrovos uoste pakrauto Krovinio SGD kokybės, tankio ir temperatūros parametrus tikėtinas SGD apsivertimo (angl. „roll-over“) fenomeno atsitikimas. Ši sąlyga taip pat taikoma, jei SGD kokybės parametrai Operatoriui yra pateikiami tik Dujovežiui išplaukus iš Pakrovimo uosto ir neatitinka anksčiau Terminalo naudotojo Operatoriui pateiktų SGD kokybės, tankio ir temperatūros parametrų.

138. Operatoriui atsisakius priimti Krovinį, jis privalo apie tai informuoti Terminalo naudotoją ne vėliau kaip per 12 valandų po Pakrovimo sertifikato gavimo. Terminalo naudotojas turi teisę kreiptis į Operatorių dėl galimybės priimti Krovinį, neatitinkantį Taisyklių 137.1 ir (ar) 137.2 papunkčių reikalavimų, pateikdamas Operatoriui rašytinį kitų Terminalo naudotojų, kurių Krovinių kokybę ir (ar) Paslaugų grafiko vykdymui gali turėti įtakos toks Krovinys, sutikimą ir įrodymus, koku būdu bus užtikrinta, kad gamtinių dujų kokybė iki SGD perkrovos pabaigos ir (ar) išdujintų gamtinių dujų atidavimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą momento atitiks Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus.

139. Operatorius turi teisę sustabdyti SGD krovą, jei SGD krovos metu yra nustatomas Krovinio neatitikimas Krovinio matavimo procedūroje nurodytiems kokybės reikalavimams, o Terminalo naudotojas privalo atlyginti visus Operatoriaus ir kitų Terminalo naudotojų su tuo susijusius nuostolius.

140. Gamtinių dujų ir SGD kiekiai tikslinami ir inventorizuojami vadovaujantis Taisyklių 2 priedu „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“.

141. Terminalo naudotojui pagrįstai pareikalavus, Operatorius turi pateikti visus su gamtinių dujų ir SGD kiekio bei kokybės nustatymu ir apskaita susijusius duomenis.

142. Ne rečiau kaip kartą per metus Operatorius Terminale atlieka SGD inventorizaciją. Jei inventorizacijos metu nustatoma, kad esamas SGD kiekis Terminale skiriasi nuo SGD apskaitos duomenų ir skirtumas neviršija Leistinos netekties normų pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, tai nustatytas perteklius ar trūkumas yra priskiriamas Terminalo naudotojams proporcingai per atitinkamą inventorizuojamą laikotarpį jų panaudotiems Terminalo pajėgumams. Nustatytas trūkumas, viršijantis Leistinos netekties normą, priskiriamas Operatoriaus gamtinių dujų netektims, kurias Operatorius kompensuoja Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka.

143. Terminalo naudotojas turi teisę paprašyti Operatoriaus atlikti neeilinę SGD inventorizaciją pagal Taisyklių 2 priedo „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nuostatas. Terminalo naudotojas apmoka Operatoriaus išlaidas dėl neeilinės gamtinių dujų ir SGD inventorizacijos atlikimo, jeigu inventorizacijos metu nustatyta, kad nebuvo viršyta Leistinos netekties norma, kitu atveju šias išlaidas apmoka Operatorius.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SGD KROVOS, SGD IŠDUJINIMO IR SGD PERKROVOS VALDYMAS

144. Terminalo naudotojai pageidaujamus išdujinti ar perkrauti SGD kiekius nurodo teikdami Operatoriui Metinius ir Mėnesio grafikus. Galutiniai išdujinami ar perkraunami SGD kiekiai nurodomi Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis sudarytuose Metiniuose ir Mėnesio grafikuose.

145. Operatorius SGD krovą ir (ar) SGD perkrovą vykdo Operatoriaus techninėse sąlygose nustatyta tvarka tokiam SGD kiekiui, kuris numatytas Operatoriaus patvirtintame Terminalo naudotojo SGD krovos ir (ar) SGD perkrovos užsakyme. Perdavimo sistemos įleidimo iš Terminalo taške, t. y. Terminalo naudotojui konkrečiai parai priskiriamas įleidžiamų dujų kiekis yra lygus tos paros vėliausiame Terminalo naudotojui patvirtintame SGD išdujinimo užsakyme nurodytam kiekiui. Operatorius turės teisę laikinai neatlygintinai naudotis Terminalo naudotojų nuosavybės teise valdomomis SGD ir tarpsisteminio techninio balansavimo tikslais faktiškai išdujinti ir pateikti į Perdavimo sistemą didesnius ar mažesnius gamtinių dujų kiekius nei nurodyta Terminalo naudotojams patvirtintuose SGD išdujinimo užsakymuose, o susidariusius skirtumus Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ nustatyta tvarka paskirstyti Terminalo naudotojams, kuriuos kartu su Perdavimo sistemos operatoriumi sieks panaikinti artimiausiomis Dujų paromis.

146. Terminalo naudotojai remdamiesi patvirtintais Mėnesio grafikais privalo pateikti Operatoriui suderinimui paros SGD išdujinimo užsakymus (pagal Taisyklių 12 priede „Paros suskystintų gamtinių dujų išdujinimo užsakymas“ pateiktą formą) bei SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymus (pagal Taisyklių 15 priede „SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymas“ pateiktą formą). Bendro Terminalo naudojimo atveju užsakymą privalo pateikti tas Terminalo

naudotojas, kuriam patvirtintame Mėnesio grafike numatytas Terminalo paslaugų teikimas. Užsakymai Operatoriui turi būti pateikiami šiais terminais:

146.1. Paros SGD išdujinimo užsakymai per ETPS, elektroniniu paštu ar raštu priimami ne vėliau kaip iki 15:00 val., einančios prieš dujų parą, kurią prasidės naudojimosi pajėgumais periodas. Operatorius pateiktą paros užsakymą pakoreguoja ir patvirtina iki 17:00 val. atsižvelgdamas į Taisyklių 147 punktą. Operatoriui patvirtinus paros užsakymą, kuris skiriasi nuo Metiniame ar Mėnesio grafike (patvirtintame skirstant Terminalo pajėgumus pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) tai parai numatyto planuojamo išdujinti SGD kiekio, laikoma, kad besiskiriančio kiekio apimtimi nukrypstama nuo Terminalo naudotojo grafiko pagal Taisyklių 75 punkto nuostatas. Ateityje Bendram Terminalo naudojimo grafikui tapus nesuderinamu su Terminalo techninėmis charakteristikomis (pavyzdžiui, nesant galimybės priimti Dujovežius grafike nustatytais Atvykimo laikotarpiais), Operatorius turi teisę pakoreguoti minėtu nuokrypiu pasinaudojusio Terminalo naudotojo Mėnesio grafikus ne daugiau nei bendro faktinio nuokrypio nuo Terminalo naudotojui patvirtinto Metinio grafiko ar Mėnesio grafikų (patvirtintų skirstant Terminalo pajėgumus pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai) apimtimi nuo Dujų metų pradžios ar atitinkamų grafikų įsigaliojimo, priklausomai nuo to, kuri data yra vėlesnė;

146.2. Terminalo naudotojas turi teisę dujų paros metu patikslinti pateiktą paros SGD išdujinimo užsakymą. Dujų paros metu patikslinti SGD išdujinimo užsakymai priimami pradedant nuo dujų paros, einančios prieš dujų parą 17:00 val. ir baigiant einamosios dujų paros 4:00 val. Operatorius dujų paros metu patikslintą paros SGD išdujinimo užsakymą patvirtina per 2 val. Operatoriaus patvirtinti patikslinti paros SGD išdujinimo užsakymai vykdomi, t. y. juose numatytą dujų kiekio pokytį Operatorius siekia įgyvendinti per likusias Dujų paros valandas, prasidedančias po 2 val. nuo užsakymo gavimo (prasidedant kiekvienai valandai), išskyrus atvejus, kai Terminalo naudotojas prašo vėlesnio arba ankstesnio tokio pokyčio laiko ir Operatorius su tuo sutinka. Dujų paros metu patikslintas paros SGD išdujinimo užsakymas yra patvirtinamas tik tokiu atveju, jei Operatoriaus preliminarium vertinimu nėra techninių, organizacinių ar kitų kliūčių per likusias dujų paros valandas įgyvendinti patikslintame paros SGD išdujinimo užsakyme numatytą dujų kiekio pokytį. Jei per likusias dujų paros valandas įgyvendinti patikslintame paros SGD išdujinimo užsakyme numatytą dujų kiekio pokytį nėra galimybės arba atitinkama į Perdavimo sistemą įleistino gamtinių dujų kiekio paraiška galėtų būti atmetama Perdavimo sistemos operatoriaus patvirtintose Naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėse numatytais pagrindais, Operatorius atmeta patikslintą SGD išdujinimo užsakymą ir operatyviai informuoja Terminalo naudotoją apie galimybę pakoreguoti ir pateikti patikslintą SGD išdujinimo užsakymą galimai pokyčio apimčiai;

146.3. Terminalo naudotojai turi teisę tarpusavyje susitarti dėl per praėjusią dujų parą Terminale išdujintų SGD kiekio paskirstymo ir pasibaigus dujų parai gali pateikti patikslintus SGD išdujinimo užsakymus. Pasibaigus dujų parai patikslintas SGD išdujinimo užsakymas priimamas iki po jos einančios darbo dienos 14:00 val. ir patvirtinamas iki 15:00 val. Pasibaigus dujų parai patikslintas SGD išdujinimo užsakymas patvirtinamas tik tokiu atveju, jei įvertinus visų Terminalo naudotojų pasibaigus dujų parai pateiktus patikslintus SGD išdujinimo užsakymus, šiuose patikslintuose SGD išdujinimo užsakymuose ir anksčiau patvirtintuose (pasibaigus dujų parai netikslintuose) SGD išdujinimo užsakymuose nurodytų gamtinių dujų kiekių suma atitinka vieną iš šių sąlygų: a) yra lygi faktiškai Terminale per Dujų parą išdujintam SGD kiekiui, arba b) sumažina pagal Taisyklių 145 punktą susidariusius gamtinių dujų kiekių skirtumus;

146.4. Jei Terminalo naudotojas nepateikia paros SGD išdujinimo užsakymo, laikoma, kad paros išdujinamų SGD kiekis yra lygus Mėnesio grafike nurodytam kiekiui, o jei jis nepateiktas – patvirtintame Metiniame grafike nurodytam kiekiui;

146.5. SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymai turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš 2 (dvi) kalendorines dienas iki Atvykimo laikotarpio. Jei Terminalo naudotojas nepateikia arba pavėluoja pateikti SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymą, taikomos Taisyklių 108 punkto nuostatos;

146.6. Į Perdavimo sistemą įleistino gamtinių dujų kiekio priskyrimo tikslais Operatorius perduoda Perdavimo sistemos operatoriui informaciją apie Terminalo naudotojų patvirtintus SGD išdujinimo užsakymus.

147. Bendras Terminalo naudotojo užsakytų Terminalo išdujinimo ar perkrovos pajėgumų kiekis gali kisti paros užsakymų ir SGD krovos ar SGD perkrovos užsakymų apimtimi lyginant su Mėnesio grafike numatytais kiekiais, tačiau bet kokių atveju Terminalo naudotojo pateikti SGD išdujinimo, SGD krovos ir SGD perkrovos užsakymai negali nukrypti nuo Bendro Terminalo naudojimo grafiko tiek, kiek tai būtų nesuderinama su Terminalo techninėmis charakteristikomis pagal Taisyklių 11 punktą. Šis punktas vykdomas neatsižvelgiant į Taisyklių 75 punkto nuostatas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS PRIVALOMAS PASLAUGŲ TEIKIMO REŽIMŲ KEITIMAS

148. Operatorius organizuoja SGD išdujinimą, siekdamas užtikrinti nuolatinę, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą bei maksimalų Terminalo pajėgumų paklausos patenkinimą. Operatorius turi teisę privalomai vykdyti SGD išdujinimą, kai:

148.1. pristatomas Krovinys pagal patvirtintą Mėnesio grafiką, o Terminalo talpos yra užpildytos dėl suderinto grafiko nesilaikymo;

148.2. bent vienas iš SGD kokybės parametrų priartėja prie Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintos kritinės gamtinių dujų kokybės ribos (žemutinių ir (arba) viršutinių reikšmių); ir (arba)

148.3. kitais atvejais, kai Operatoriaus pagrįsta nuomone tai būtina, siekiant užtikrinti Taisyklių 72 punkte numatytų tikslų pasiekimą.

149. Operatorius turi teisę sustabdyti arba paspartinti SGD išdujinimą bendradarbiavimo su Perdavimo sistemos operatoriumi sutartyje nustatyta tvarka, maišyti, perskirstyti SGD Terminale, ir (ar) imtis kitų priemonių atlaisvinti Terminalo talpas arba pareikalauti, kad jų imtųsi Terminalo naudotojas, jeigu SGD kiekis, esantis Terminale, priartėja prie Terminalo nepertraukiamai veiklai palaikyti Minimalaus operatyvinio SGD likučio, kurio dydis nurodytas Taisyklių 11 punkte, išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai priartėja prie Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų minimalių ar maksimalių verčių, jas pasiekia, atitinkamai yra mažesni arba viršija, ar kitais atvejais, kai, Operatoriaus pagrįsta nuomone, tai būtina nepertraukiamai, tinkamai ir saugiai Terminalo veiklai užtikrinti. Nuostolius, susijusius su Terminalo veiklos sustabdymu, SGD išdujinimo paspartinimu, SGD maišymu, Terminalo talpų atlaisvinimu, SGD perskirstymu Terminale, nepriklausomo eksperto išlaidomis padengia tas Terminalo naudotojas, dėl kurio veiksmų ar neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla. Operatorius turi teisę šiame punkte nurodytus nuostolius išieškoti iš Terminalo naudotojo pateiktos Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantijos. Jei iki SGD kokybės ar sudėties parametrų pasikeitimo ar Terminalo veiklos pertraukimo Terminale buvo laikomos daugiau nei vienam Terminalo naudotojui priklausančios SGD, Terminalo naudotoją ar Terminalo naudotojus, dėl kurių veiksmų ar neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, nustato Operatorius, o bent

vienam Terminalo naudotojui nesutinkant su Operatoriaus sprendimu – Terminalo naudotojų bendru sutarimu pasirinktas nepriklausomas ekspertas. Terminalo naudotojai turi teisę per 5 darbo dienas nuo Operatoriaus sprendimo pateikimo dienos pareikšti nesutikimą dėl Operatoriaus sprendimo ir pranešti apie pasirinktą nepriklausomą ekspertą. Bent vienam Terminalo naudotojui pranešus apie nesutikimą su Operatoriaus sprendimu, tačiau Terminalo naudotojams per šiame punkte numatytą terminą bendru sutarimu nepasirinkus nepriklausomo eksperto, jį parenka Operatorius. Nepriklausomo eksperto išvada yra galutinė. Jei Terminalo naudotojo ar Terminalo naudotojų, dėl kurių veiksmų ar neveikimo išdujintų SGD kokybės ar sudėties parametrai yra mažesni arba viršija Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas minimalias ar maksimalias vertes ir (ar) dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, nustatyti nėra galimybės, nuostolius, susijusius su Terminalo veiklos sustabdymu, SGD išdujinimo paspartinimu, SGD maišymu, Terminalo talpų atlaisvinimu ar SGD perskirstymu Terminale, nepriklausomo eksperto išlaidomis Terminalo naudotojai padengia proporcingai pagal Terminale iki nuostolių atsiradimo momento laikytus faktinius SGD kiekius, priklausančius kiekvienam Terminalo naudotojui.

150. Operatoriui pareikalavus, Terminalo naudotojas privalo organizuoti Terminalo talpų atvėsinimą Operatoriaus pateiktomis sąlygomis, kai Terminalo talpos yra nepakankamos temperatūros priimti Krovinį. Operatoriaus ir atvėsinimo paslaugą suteikusių Terminalo naudotojo išlaidas, susijusias su ir atsiradusias dėl Terminalo talpų atvėsinimo, padengia tas Terminalo naudotojas dėl kurio veiksmų ar neveikimo nebuvo užtikrinta nepertraukiama Terminalo veikla, išskyrus atvejus, kai Terminalo talpų atvėsinimo nuostoliai atsirado dėl Operatoriaus veiksmų ar neveikimo, tokiu atveju nuostolių atlyginimui taikomas Taisyklių 192 punktas.

151. Tais atvejais, kai Operatorius nesant Terminalo naudotojų kaltės perskirsto SGD Terminale (ar) atvėšina Terminalo talpas, siekdamas užtikrinti nepertraukiamą, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą, SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekliai, įskaitant kiekius, viršijančius Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, paskirstomi visiems Terminalo naudotojams Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ 26.1 papunktyje numatyta tvarka.

152. Apribojus ar nutraukus Terminalo paslaugų teikimą Taisyklių VII skyriaus dešimtajame skirsnyje nustatytais atvejais ir tvarka, pasibaigus Specialiosiose sąlygose numatytų Terminalo paslaugų teikimo laikotarpiui anksčiau jose nustatyto termino, ir (ar) kilus grėsmei nepertraukiamam, efektyviam, saugiam Terminalo funkcionavimui, taip pat atsižvelgiant į faktinius SGD išdujinimo, SGD perkrovos ir (ar) SGD sunaudojimo technologinėms reikmėms kiekius, Operatorius turi teisę pakeisti Paslaugų grafikuose numatytus SGD krovo, SGD perkrovos ir SGD išdujinimo režimus ir (ar) numatytus Dujovežių Atvykimo laikotarpius taip, kad tokie keitimai kuo mažiau darytų įtaką Paslaugų grafikams. Operatorius ne vėliau kaip per 24 val. informuoja Terminalo naudotojus apie padarytus pakeitimus Paslaugų grafikuose. Operatoriaus pateikti pakoreguoti Metiniai ir (ar) Mėnesio grafikai yra privalomi Terminalo naudotojams.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

TERMINALO PASLAUGŲ KAINA

153. Terminalo naudotojas privalo atsiskaityti su Operatoriumi už suteiktas paslaugas Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytomis kainomis. Terminalo paslaugų kainos gali keistis dėl Taisyklių 156 punkte numatytos kainų nustatymo tvarkos. Terminalo naudotojas už suteiktas Terminalo paslaugas privalo atsiskaityti Terminalo paslaugų suteikimo metu galiojančiomis Terminalo paslaugų kainomis, nepriklausomai nuo Terminalo paslaugų užsakymo metu galiojusių Terminalo paslaugų kainų.

154. Terminalo naudotojas sumoka jam, Dujovežiams, Kroviniams ar su jais susijusiai įrangai ir asmenims taikomus mokesčius ir rinkliavas, būtinus naudotis Terminalo paslaugomis.

155. Operatorius neadministruoja kitų būtinų naudotis Terminalo paslaugomis mokesčių, kurie yra mokami ne pagal Taisyklių ir Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašo nuostatas, ir neatsako už padarinius, atsiradusius dėl tokių mokesčių nesumokėjimo.

156. Operatoriaus teikiamų Terminalo paslaugų kainas atitinkamam laikotarpiui nustato Taryba, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka. Konkrečios Terminalo paslaugų kainos yra apskaičiuojamos pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą pateiktas atitinkamas formules ir skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje.

157. Papildomos Terminalo paslaugos yra apmokestinamos pagal Operatoriaus nustatytus įkainius, nurodytus Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą arba apskaičiuojamos pagal šiame sąrašą nustatytas formules ir kriterijus.

158. Atsiskaitymo už suteiktas Terminalo paslaugas tvarka ir sąlygos yra nustatomos Terminalo naudotojo sutartyje.

DEVINTASIS SKIRSNIS

TERMINALO NAUDOTOJŲ PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

159. Esminė Terminalo naudotojo sutarties sąlyga yra tai, kad visą Specialiųjų sąlygų prie Terminalo naudotojo sutarties galiojimo laikotarpį, tačiau bet kuriuo atveju ne trumpiau nei įvykdomos visos Terminalo naudotojo prievolės Operatoriui, Terminalo naudotojas turi atitikti Kreditingumo reikalavimus. Kreditingumo reikalavimai netaikomi Paskirtajam tiekėjui Terminalo pajėgumų, kurie yra paskirti Terminalo būtinąjo kiekio tiekimui apimtimi vykdant Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme nustatytą įpareigojimą. Terminalo naudotojas yra laikomas atitinkančiu Kreditingumo reikalavimus, jei:

159.1. Terminalo naudotojas turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingas, kaip tai numatyta Taisyklių 5.30 papunktyje; arba

159.2. Terminalo naudotoją patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingą, bet Terminalo naudotojui nėra nustatytas kredito reitingas, Terminalo naudotojas pateikia Operatoriaus nustatytos formos jį patronuojančios bendrovės garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas įvykdymo užtikrinimui, arba

159.3. jei Terminalo naudotojo arba jį patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės, kai kredito reitingas nėra nustatytas Terminalo naudotojui, kredito reitingas žemesnis nei Minimalus kredito reitingas, Terminalo naudotojas pateikia Operatoriui nustatytos formos banko, kuris turi ne žemesnį nei Minimalus kredito reitingą, garantiją Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas įvykdymo užtikrinimui. Banko garantija gali būti išduota Terminalo naudotojo arba jį patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės vardu, kai už Terminalo naudotoją Banko garantiją pateikia patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė.

160. Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantija ir Banko garantija turi užtikrinti bet kokių Terminalo naudotojo prievolių pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas vykdymą. Terminalo naudotoją patronuojančios bendrovės prievolių vykdymo garantija, nurodyta Taisyklių 159.2 papunktyje, turi atitikti Taisyklių 14 priede „Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“ pateiktą pavyzdinę formą. Prievolių vykdymo Banko garantija, nurodyta Taisyklių 159.3 papunktyje, turi atitikti Taisyklių 13 priede „Banko garantijos forma, skirta Terminalo naudotojo prievolių įvykdymo užtikrinimui“ pateiktą pavyzdinę formą. Patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantijos suma

turi būti ne mažesnė nei pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą formulę apskaičiuotas garantijos dydis. Operatorius turi teisę reikalauti, kad į Taisyklių 13 ir 14 prieduose nustatytas formas atitinkančias Banko garantijas būtų įtraukta papildoma sąlyga, kurioje būtų numatoma, kad „Naudos gavėjas turi teisę perleisti ar perduoti savo teises pagal Garantiją vadovaujantis 2010 m. redakcijos Vieningos garantijos pagal pirmą pareikalavimą taisyklės, Tarptautinių prekybos rūmų leidinys Nr. 758 (URDG), 33 straipsniu. Bet kokių atveju Naudos gavėjas be Garanto sutikimo turi teisę perleisti ar perduoti savo teises pagal Garantiją asmeniui, teisės aktų nustatyta tvarka turinčiam teisę perimti ir perimančiam teises ir pareigas pagal Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas“.

161. Dokumentai, patvirtinantys, kad Terminalo naudotojas ar jį patronuojanti bendrovė ir (ar) bendrovių grupė ar bankas atitinka Minimalų kredito reitingą bei Taisyklių 159.2 ir 159.3 papunkčiuose nustatytais atvejais – Terminalo naudotojo patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės išduota garantija arba Banko garantija, Operatoriui turi būti pateikti per 45 (keturiasdešimt penkias) kalendorines dienas nuo Specialiųjų sąlygų prie Terminalo naudotojo sutarties pasirašymo momento, bet ne vėliau kaip iki metinių pajėgumų paskirstymo procedūros Metinio grafiko patvirtinimo dienos. Tais atvejais, kai Terminalo naudotojas naudoja Terminalo pajėgumais daugiau nei vienerius Dujų metus iš eilės, jis privalo pateikti šiame punkte nurodytą garantiją kiekvienais vėlesniais metais ne vėliau kaip likus 35 (trisdešimt penkioms) dienoms iki pirmojo naujų Dujų metų mėnesio, kurio metu Terminalo naudotojas ketina naudotis Terminalo pajėgumais, pradžios. Terminalo naudotojui nurodytu terminu nepateikęs šių įrodymų, Operatorius turi teisę iš Terminalo naudotojo pateiktos patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantijos išieškoti Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nustatyto dydžio baudą.

162. Terminalo naudotojas privalo pateikti Operatoriui banko, atitinkančio Minimalų kredito reitingą garantiją, numatytą Taisyklių 159.3 papunktyje, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų, kai:

162.1. Terminalo naudotojo kredito reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo; arba

162.2. Terminalo naudotoją patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės kredito reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo; arba

162.3. banko, kuris išdavė Banko garantiją Terminalo naudotojo ar jį patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės vardu, reitingas nukrenta žemiau Minimalaus kredito reitingo.

163. Kai Terminalo naudotojo kredito reitingas pakyla ir tampa ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas arba Terminalo naudotojui yra nustatomas kredito reitingas ne žemesnis nei Minimalus kredito reitingas, Banko garantija Terminalo naudotojui yra grąžinama per 5 darbo dienas nuo pakankamų įrodymų, patvirtinančių Terminalo naudotojo atitikimą Minimaliam kredito reitingui, pateikimo Operatoriui dienos. Kai Terminalo naudotoją patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės kredito reitingas pakyla ir tampa ne mažesnis nei Minimalus kredito reitingas, Terminalo naudotojas turi teisę Banko garantiją pakeisti patronuojančios bendrovės garantija. Tokiu atveju Banko garantija Terminalo naudotoją patronuojančiai bendrovei ir (ar) bendrovių grupei yra grąžinama per 5 darbo dienas nuo Taisyklėse numatytų ir pakankamų įrodymų, patvirtinančių Terminalo naudotoją patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės atitikimą Minimaliam kredito reitingui ir patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės garantijos pateikimo Operatoriui dienos. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos vertė apskaičiuojama kiekvieniems Dujų metams atsižvelgiant į per tuos Dujų metus Terminalo naudotojui paskirstytą Terminalo pajėgumų kiekį pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nustatytą atitinkamą formulę. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo

garantijos vertė per Terminalo pajėgumų laikotarpį Operatoriui pasinaudojus minėta garantija neatstatoma.

164. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos galiojimo laikotarpis terminalo pajėgumams, suteiktiems Metinės Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūros metu, turi:

164.1. prasidėti ne vėliau kaip Dujų metų pirmąją dieną;

164.2. pasibaigti ne trumpiau kaip 1 (vienas) mėnuo po paskutinių atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo dienos tais Dujų metais.

165. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos galiojimo laikotarpis terminalo pajėgumams, suteiktiems pasibaigus metinei Terminalo pajėgumų paskirstymo procedūrai, turi:

165.1. prasidėti ne vėliau kaip Terminalo naudotojo Mėnesio grafiko projekto dėl atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo pateikimo dieną;

165.2. pasibaigti ne trumpiau kaip 1 (vienas) mėnuo po paskutinių atitinkamų Terminalo pajėgumų panaudojimo dienos tais Dujų metais.

166. Pasiūlymo galiojimo užtikrinimo dokumentas, numatytas Taisyklių 30.4 papunktyje, Terminalo naudotojui yra grąžinamas per 5 darbo dienas:

166.1. nuo Specialiųjų sąlygų, ir Bendrojo Terminalo naudojimo sutarties (priklausomai nuo to, kas įvyksta vėliau) pasirašymo ar pakeitimo, jei Terminalo naudotojas pateikė Taisyklėse numatytus ir pakankamus įrodymus, kad jis atitinka Kreditingumo reikalavimus; arba

166.2. Operatoriui atsisakius sudaryti Specialiąsias sąlygas ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartį ne dėl pasiūlymo užtikrinimo dokumentą pateikusio asmens kaltės.

167. Be kitų atvejų, numatytų Terminalo naudotojo sutartyje, Taisyklėse ar Banko garantijoje, Operatorius turi teisę reikalauti mokėjimo pagal Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantiją, jei:

167.1. Terminalo naudotojas tinkamai ir laiku neįvykdo bet kokios piniginės ar kito pobūdžio prievolės pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį ir (ar) Specialiąsias sąlygas, įskaitant dėl Terminalo naudotojo veiksmų patirtų nuostolių atlyginimą ar netesybų sumokėjimą Operatoriui;

167.2. Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantiją pateikęs asmuo nebetenkina tokiam asmeniui Taisyklėse Terminalo naudotojo sutartyje ir (ar) Specialiosiose sąlygose numatytų reikalavimų ir (arba) per 2 darbo dienas nuo Taisyklių 168 punkte numatytų aplinkybių atsiradimo nėra pateikiama kita garantija, atitinkanti jai keliamus reikalavimus;

167.3. Terminalo naudotojo, neatitinkančio Minimalaus kredito reitingo, pateiktos garantijos galiojimo terminas baigsis per trumpesnę laikotarpį nei 20 darbo dienų ir Operatoriui nėra pateikta ją pakeičianti garantija.

168. Kiekvieną kartą, kai keičiasi pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nurodytą formulę apskaičiuotas Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydis, Terminalo naudotojas turi per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo tokio pasikeitimo užtikrinti, kad garantija būtų ne mažesnė už šį apskaičiuotą garantijos dydį.

169. Terminalo naudotojas turi nedelsdamas informuoti Operatorių apie tai, kad jis nebetenkina Kreditingumo reikalavimų arba turi informacijos, kad šių reikalavimų netenkins ateityje. Bet kuriuo atveju, Operatorius turi teisę iš Terminalo naudotojo reikalauti pateikti audituotas finansines atskaitomybes bei kitus finansinius dokumentus tiek, kiek pagrįstai galima reikalauti norint įvertinti šio Terminalo naudotojo finansinę būklę.

170. Terminalo naudotojo neatitikimas Kreditingumo reikalavimams, informacijos apie tai, kad jis nebetenkina Kreditingumo reikalavimų arba jų netenkins ateityje, nepateikimas, banko, atitinkančio Minimalų kredito reitingą, garantijos nepateikimas Taisyklių 162 punkte

numatytais atvejais ir terminais, neužtikrinimas, kad garantija būtų ne mažesnė, nei numatyta pagal Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašą nurodytą formulę apskaičiuotas Terminalo naudotojo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydis, aplinkybių, rodančių Terminalo naudotojo nemokumą egzistavimas, taip pat aplinkybių, rodančių patronuojančios bendrovės ir (ar) bendrovių grupės ar Banko garantiją pateikusių Terminalo naudotojo nemokumą buvimas, jei pastaruoju atveju per 5 dienas Kreditingumo reikalavimai nėra tenkinami kitu būdu, yra esminis Terminalo naudotojo sutarties pažeidimas ir pagrindas Operatoriui nedelsiant sustabdyti bet kokių išipareigojimų tokiam Terminalo naudotojui vykdymą pagal Terminalo naudotojo sutartį ir Specialiąsias sąlygas bei vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

TERMINALO PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOJIMAI AR NUTRAUKIMAS

171. Operatorius teisės aktuose bei Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis turi teisę apriboti ar nutraukti Terminalo paslaugų teikimą, apie tokį apribojimą ar nutraukimą pranešęs Terminalo naudotojui teisės aktuose ir Taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

172. Operatorius gali apriboti ar nutraukti Terminalo paslaugų teikimą nesant Terminalo naudotojo kaltės, siekdamas užtikrinti visuomenės interesus, nuolatinę, tinkamą ir saugią Terminalo veiklą taip pat kitais teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais atvejais, įskaitant, bet neapsiribojant:

172.1. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, siekiant išvengti avarijos Terminale ir (ar) Dujovežyje, taip pat apsaugoti žmones, aplinką ir (ar) turtą nuo jiems keliamo pavojaus nenugalimos jėgos (*force majeure*), trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų ir (ar) avarių, sutrikimų ar kitų techninių gedimų atvejais;

172.2. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, siekiant išvengti ar susiklosčius Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sistemoje ekstremaliai padėčiai, kuri kelia grėsmę sistemos funkcionavimui;

172.3. kai tai, Operatoriaus nuomone, yra pagrįstai būtina, Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis vykdant planinius Terminalo Remonto ir (ar) priežiūros darbus;

172.4. esant ribinėms Terminalo operacijų sąlygoms numatytoms Operatoriaus techninėse sąlygose ir Taisyklių 186 punkte nurodytoms aplinkybėms.

173. Operatorius šių Taisyklių 172.1, 172.2 ir 172.4 papunkčiuose nurodytais atvejais, taip pat kitais atvejais, esant avarijai, sutrikimui ar gedimui Terminale, Dujovežyje ir (ar) susijusiuose įrenginiuose, turi teisę nedelsiant sustabdyti naudojimosi Terminalu paslaugų teikimą Terminalo naudotojui be atskiro išankstinio įspėjimo. Tokiais atvejais Operatorius privalo nedelsdamas raštu pranešti Terminalo naudotojui apie naudojimosi Terminalu paslaugų teikimo sustabdymą, nurodydamas naudojimosi Terminalu paslaugų teikimo sustabdymo priežastį, laiką ir tikėtiną trukmę. Naudojimosi Terminalu paslaugų teikimas Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis atnaujinamas išnykus atitinkamoms aplinkybėms ar pašalinus pažeidimus.

174. Operatorius šių Taisyklių 172.3 papunktyje nurodytu atveju apribodamas ar nutraukdamas naudojimąsi Terminalu, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu Taisyklių 180 punkte nustatytais terminais, nurodydamas naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo priežastį, laiką ir trukmę.

175. Operatorius gali apriboti ar nutraukti naudojimąsi Terminalu dėl Terminalo naudotojo ir (ar) jo įgaliotų asmenų kaltės teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo

sutartyje ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais atvejais, įskaitant, bet neapsiribojant:

175.1. Terminalo naudotojas ar Dujovežio savininkas ar kapitonas Taisyklėse nustatyta tvarka neatlieka Dujovežio ir (ar) atgabentų SGD patikrinimo ar nesudaro sąlygų toki patikrinimą tinkamai atlikti;

175.2. į Terminalą atgabentų SGD kokybė neatitinka nustatytų reikalavimų ar kraunamų SGD kokybė iškrovimo metu pakinta taip, kad gali sutrikdyti Terminalo ir (ar) kitų susijusių įrenginių normalų funkcionavimą;

175.3. Terminalo naudotojas tinkamai ir laiku nevykdo savo prievolės sumokėti Operatoriui už suteiktas naudojimosi Terminalu paslaugas, taip pat neatlieka kitų privalomų mokėjimų, nesumoka delspinigių, baudų ir (ar) neatlygina Operatoriaus patirtų nuostolių Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis;

176. Operatorius šių Taisyklių 175.1, ir 175.2 papunkčiuose nurodytais atvejais apribodamas ar nutraukdamas naudojimąsi Terminalu, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu prieš 24 valandas, nuroydamas naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo priežastį, laiką ir trukmę. Kai nėra galimybės tiksliai nustatyti pranešimo Terminalo naudotojui laiką, 24 valandų terminas pradedamas skaičiuoti 8:00 val. nuo tos dienos, kai Terminalo naudotojas Operatoriaus buvo informuotas apie naudojimosi Terminalu apribojimą ar nutraukimą.

177. Operatorius šių Taisyklių 175.3 papunktyje nurodytu atveju, taip pat kitais teisės aktuose, Taisyklėse ir (ar) Sutartyje numatytais atvejais apribodamas ar nutraukdamas naudojimąsi Terminalu, jei atitinkamai teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje ir (ar) Specialiosiose sąlygose nėra nurodyti kitokie pranešimo terminai, turi pranešti Terminalo naudotojui raštu prieš 10 kalendorinių dienų, nustatydamas terminą pažeidimams pašalinti, kuris negali būti ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų ir nuroydamas naudojimosi Terminalo apribojimo ar nutraukimo priežastis. Terminalo naudotojui per Operatoriaus nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, Operatorius nutraukia Terminalo paslaugų teikimą pagal Specialiąsias sąlygas Terminalo naudotojo kaltės.

178. Terminalo naudotojas įsipareigoja imtis pats ir įpareigoti savo įgaliotus asmenis, dalyvaujančius naudojantis Terminalu, imtis visų įmanomų ir pagrįstų priemonių nuostoliams išvengti ar juos sumažinti, kai nutraukiamas, apribojamas ar kitaip sutrikdomas naudojimosi Terminalu paslaugų teikimas, taip pat tinkamai apsaugoti SGD gabenantį laivą ir kitus susijusius įrenginius.

179. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo nuostolius, patirtus dėl naudojimosi Terminalu apribojimo ar nutraukimo Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS REMONTO DARBAI

180. Operatorius apie planinius Remonto darbus Terminalo naudotojus viešai informuoja šiais terminais:

180.1. Kiekvienų metų birželio 4 d. Operatorius paskelbia planinių metinių Remonto darbų grafiką ir planuojamus Terminalo apribojimus laikotarpiui nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki kitų metų spalio 1 d. Neatsižvelgiant į Taisyklių 75 punkto nuostatas, Terminalo naudotojai turi teisę iki metinio Paslaugų grafiko projekto pateikimo termino pabaigos atsisakyti jam paskirtų Terminalo pajėgumų kiekių ta apimtimi, kiek juos įtakoja Operatoriaus paskelbtas planinių metinių Remonto darbų grafikas;

180.2. Operatorius turi teisę atlikti periodinį kapitalinį patikrinimą ne anksčiau nei 2024 m. sausio mėn. prieš tai informavęs Terminalo naudotojus Taisyklių 180.1 papunkčio nustatyta tvarka;

180.3. Operatorius turi teisę kiekvienais metais atlikti į Remonto darbų grafiką neįtrauktus planinius Remonto darbus, kurių bendra trukmė neviršija 7 kalendorinių dienų, prieš tai informavęs Terminalo naudotojus ne vėliau nei 85 dienos iki tokių Remonto darbų pradžios. Jei tokie Remonto darbai sutampa su patvirtintuose Metiniuose grafikuose nurodytais Dujovežių Atvykimo laikotarpiais, Operatorius turi teisę, gavęs iš Terminalo naudotojų susiaurintus Dujovežių Atvykimo laikotarpius pagal Taisyklių 84.2 papunktį, patikslinti informaciją apie Remonto darbus ne vėliau nei 45 dienos iki tokių Remonto darbų pradžios arba pasinaudoti Taisyklių 86 punkte numatyta teise pakoreguoti Dujovežių Atvykimo laikotarpius. Sutinkamai su šiame punkte numatytomis pareigomis, Terminalo naudotojas Operatoriui pateikia pakoreguotą Paslaugų grafiką taip, jog Remonto darbai neturėtų įtakos tolimesniam Metinio grafiko vykdymui. Terminalo naudotojui neatlikus korekcijų Paslaugų grafikuose, Operatorius turi teisę vienašališkai pakoreguoti Terminalo naudotojo Paslaugų grafikus bei informuoti Terminalo naudotoją apie atliktas korekcijas Taisyklių 212 punkte numatyta tvarka.

181. Operatorius turi teisę apriboti ir (ar) nutraukti Terminalo naudotojų naudojimąsi Terminalu tam laikotarpiui ir tokia apimtimi, kiek tai susiję su vykdomais planiniais Remonto darbais, atitinkamai apie tai informavęs Terminalo naudotojus, kai tai nurodo Terminalo taisyklės.

182. Operatorius privalo informuoti Terminalo naudotojus apie neplaninius Remonto darbus nedelsiant, kai tik sužino apie šių darbų poreikį. Dėl neplaninių Remonto darbų vykdymo atsiradusius tiesioginius nuostolius prisiima Operatorius arba Terminalo naudotojas (-ai), priklausomai nuo to, dėl kurio kaltės atsirado poreikis šių Remonto darbų vykdymui, išskyrus atvejus, kai šis poreikis atsirado dėl nenugalimos jėgos aplinkybių.

183. Terminalo naudotojai, atsižvelgdami į Operatoriaus planinių Remonto darbų grafiką ir atliekamus neplaninius Remonto darbus, privalo sąžiningai bendradarbiauti su Operatoriumi ir atitinkamai prisiderinti prie Remonto darbų koreguojant Metinius ar Mėnesio grafikus.

184. Operatorius turi teisę nustatyti papildomus techninius reikalavimus Dujovežiams ir Terminalo naudotojams, jei tai būtina Remonto darbams atlikti.

185. Operatorius, vadovaudamasis Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūros (ACER) gairėmis dėl 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT) taikymo bei 2016 m. gruodžio 22 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-450 „Dėl prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių patvirtinimo“, rinkos operatoriaus valdomoje viešai neatskleistos informacijos platformoje (angl. Inside Information Platform (IIP)) skelbia viešai neatskleistą informaciją teikdamas rinkos pranešimus (angl. Urgent Market Message (UMM)) dėl Terminalo planuotų ir (ar) neplanuotų remonto darbų, paslaugų neprieinamumo ar apribojimo. Šio punkto pagrindu viešai neatskleista informacija kaip ji suprantama pagal ACER išleidžiamas REMIT reglamento taikymo gaires, pirmiausia atskleidžiama rinkos operatoriaus platformoje. Atitinkamai paskelbus rinkos pranešimą rinkos operatoriaus platformoje, Operatoriaus sprendimu informacija gali būti patalpinta Operatoriaus interneto svetainėje.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

NENUGALIMA JĖGA (*FORCE MAJEURE*)

186. Operatorius ir Terminalo naudotojas atleidžiamas nuo atsakomybės už Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų nuostatų nevykdymą, jeigu jie įrodo, kad Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartis ir (ar) Specialiosios sąlygos nevykdytos dėl aplinkybių, kurių jie negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti ir, kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis, be kita ko, bus laikomos prognozuojamos pavojingos hidrometeorologinės sąlygos, keliančios grėsmę Terminalo ir (ar) Uosto ir (ar) Dujovežio saugumui Uoste, taip pat paskelbto arba nepaskelbto karo veiksmai bei kiti neramumai, pilietinis karas, maištas, epidemija ir karantinas, blokada, terorizmas ir radiacinis užterštumas. Nenugalima jėga (*force majeure*) nelaikoma tai, kad Operatorius ar Terminalo naudotojas neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievolės.

187. Apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atsiradimą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 12 valandų turi būti pranešama Operatoriui / Terminalo naudotojui telefonu, o po to, bet ne vėliau nei per 24 valandas nuo aplinkybių atsiradimo, ir raštu. Tinkamu informavimu apie nenugalimos jėgos aplinkybes laikomas šalies informavimas telefonu ir raštu numatytais terminais. Nepranešus apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, negalima jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Taisyklių nevykdymą pagrindu. Būtina pranešti ir tuo atveju, jei išnyksta pagrindas nevykdyti įpareigojimų dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių. Operatorius apie jam Terminalo naudotojo praneštas aplinkybes nedelsiant informuoja ir kitus Terminalo naudotojus, jei nenugalimos jėgos aplinkybės gali daryti įtaką kitų Terminalo naudotojų naudojimuisi Terminalu ir (ar) suplanuotiems Paslaugų grafikams.

188. Pasibaigus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms privaloma nedelsiant įvykdyti įsipareigojimus, kurie nebuvo vykdomi iki nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atsiradimo, jei nesutarta kitaip. Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atsakomybės už įsipareigojimų, kurie nebuvo įvykdyti dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso numatyta tvarka.

189. Jei Terminalo naudotojas nevykdo Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir (ar) Bendro Terminalo naudojimo sutarties dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (*force majeure*), Operatorius turi teisę keisti Paslaugų grafiką, užtikrinant Terminalo tinkamą veikimą. Pasibaigus nenugalimos jėgos aplinkybėms (*force majeure*), Terminalo naudotojo suderintas Paslaugų grafikas yra taikomas, jei tai yra įmanoma, atsižvelgiant į pakoreguotą Paslaugų grafiką.

190. Operatorius ir Terminalo naudotojas gali vienašališkai nutraukti Terminalo naudotojo sutartį, jei nenugalimos jėgos aplinkybės (*force majeure*) tęsiasi ne trumpiau nei 3 (tris) mėnesius.

VIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

191. Terminalo naudotojai ir Operatorius yra atsakingi už Taisyklėse nustatytą jiems privalomų reikalavimų ir Terminalo naudotojo sutartimi bei Specialiosiomis sąlygomis priimtų įsipareigojimų tinkamą vykdymą. Terminalo naudotojų ir Operatoriaus atsakomybė gali būti ribojama ar netaikoma tik teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nustatytais pagrindais. Šie atsakomybės ribojimai neapriboja Terminalo naudotojo teisės gauti draudimo išmokas pagal SGD draudimo sutartis, kuriose Terminalo naudotojas yra nurodytas kaip papildomai apdraustasis.

192. Operatorius atsako tik už savo teisės aktuose, Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje numatytą

įsipareigojimų vykdymą teisės aktuose, Taisyklėse ir Terminalo naudotojo sutartyje nustatyta tvarka. Operatorius privalo dėti maksimalias pastangas, kad Terminalo naudotojai nepatirtų tiesioginių ar (ir) netiesioginių nuostolių dėl Operatoriaus ar Terminalo naudotojų veiksmų, o jeigu tai neišvengiama, dėti visas maksimalias pastangas, kad šie nuostoliai būtų kuo mažesni.

193. Operatorius prisiima atsakomybę, atlygina nuostolius ir apsaugo Terminalo naudotoją, jo kontrahentus, netiesioginius kontrahentus bei trečiuosius asmenis, veikiančius kaip tarpininkai, nuo visų bet kokio pobūdžio reikalavimų, įskaitant bet kokius atgręžtinius reikalavimus (kur įmanoma, įstodamas į bylas ir savo sąskaita dalyvaudamas ginče su atitinkamais ieškovais), nuostolių, žalos, išlaidų (įskaitant teises išlaidas), sąnaudų ir atsakomybės, kurios atsiradimas yra susijęs su Taisyklėse ir Taisyklių pagrindu sudarytose sutartyse numatytos veiklos vykdymu ir kuri atsiranda dėl:

193.1. Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos savininko darbuotojų sužalojimo, įskaitant mirtimi pasibaigusį sužalojimą, ligos ar kito pobūdžio negalavimų;

193.2. Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos savininko turto netekimo ir (arba) sugadinimo; ar

193.3. taršos ar aplinkosaugos pažeidimų, kurie kyla dėl bet kokios medžiagos patekimo į aplinką iš Operatoriaus ar Plaukiojančios saugyklos savininko turto.

193.4. 193 punkto nuostatos kiekvienu atveju netaikomos dėl atsakomybės, atsirandančios vien tik dėl Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, tyčios ar didelio neatsargumo.

194. Terminalo naudotojas prisiima atsakomybę, atlygina nuostolius ir apsaugo Operatorių ir Plaukiojančiosios saugyklos savininką nuo visų bet kokio pobūdžio reikalavimų, įskaitant bet kokius atgręžtinius reikalavimus (kur įmanoma, įstodamas į bylas ir savo sąskaita dalyvaudamas ginče su atitinkamais ieškovais), nuostolių, žalos, išlaidų (įskaitant teises išlaidas), sąnaudų ir atsakomybės, kurios atsiradimas yra susijęs su Taisyklėse ir Taisyklių pagrindu sudarytose sutartyse numatytos veiklos vykdymu ir kuri atsiranda dėl:

194.1. Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, darbuotojų sužalojimo, įskaitant mirtimi pasibaigusį sužalojimą, ligos ar kito pobūdžio negalavimų;

194.2. Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai turto netekimo ir (arba) sugadinimo; ar

194.3. taršos ar aplinkosaugos pažeidimų, kurie kyla dėl bet kokios medžiagos patekimo į aplinką iš Terminalo naudotojo, jo kontrahentų, netiesioginių kontrahentų bei trečiųjų asmenų, veikiančių kaip tarpininkai, turto.

194.4. 194 punkto nuostatos kiekvienu atveju netaikomos dėl atsakomybės, atsirandančios vien tik dėl Operatoriaus ar Plaukiojančiosios saugyklos savininko tyčios ar didelio neatsargumo.

195. Jei Operatorius savo veikimu ar neveikimu pažeidžia Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatytas pareigas ir dėl tokio pažeidimo Terminalo naudotojas patiria žalą, Operatorius, atsižvelgiant į taikomus atsakomybės dydžio ribojimus, atlygina Terminalo naudotojui tik šiuos Terminalo naudotojo patirtus tiesioginius nuostolius: išlaidas, kurias Terminalo naudotojas patiria tiesiogiai dėl Operatoriaus vėlavimo ir (arba) negalėjimo priimti Krovinį pagal patvirtintą Paslaugų grafiką ir (arba) teikti SGD išdujinimo ar perkrovos paslaugos, įskaitant išlaidas, susijusias su Dujovežio nukreipimu į kitą uostą (transportavimo išlaidas) bei su Dujovežio iškrovimu šiame uoste susijusias išlaidas t. y. Terminalo naudotojo realiai SGD tiekėjui sumokėtas kompensacijas dėl SGD pardavimo tretiesiems asmenims mažiau palankiomis sąlygomis.

196. Operatorius neprisiima jokios atsakomybės už Terminalo naudotojo netiesioginius ir (arba) netiesioginio pobūdžio nuostolius, įskaitant, bet neapsiribojant šiais atvejais:

196.1. jei tokie nuostoliai atsiranda dėl Terminalo naudotojo sutarčių ar susitarimų su trečiaisiais asmenimis vykdymo ar nutraukimo, dėl kurio Terminalo naudotojui ateityje pabrangsta iš trečiųjų asmenų įsigijamos prekės, paslaugos ar žaliavos;

196.2. Terminalo naudotojui nėra atlyginamas negautas uždarbis, pajamos ar pelnas (įskaitant bet koki atidėto mokesčio ar kitos naudos sumažėjimą), taip pat nėra atlyginama prarasta investicijų galimybė, prarastos galimybės piniginė vertė, turto vertės sumažėjimas bei jokios išlaidos, susijusios su taikos susitarimų su trečiaisiais asmenimis sudarymu, teisinių ir finansų apskaitos paslaugų išlaidos bei bet kokios kitos su ginčų dėl šiame papunktyje nurodytų nuostolių nagrinėjimu susijusios išlaidos;

196.3. Terminalo naudotojui nėra atlyginami mokesčiai ir mokėjimai, kurie kyla dėl įsipareigojimų mokėti delspinigius, baudas, netesybas, kompensacijas, arba įsipareigojimų įvykdymo garantijas, jei neįrodoma, kad atsakomybė kiltų net ir nesant tokių įsipareigojimų ar garantijų;

196.4. Terminalo naudotojui nėra atlyginama jokia neturtinė žala ar reputacijos pablogėjimas.

197. Operatorius neatsako už trečiųjų asmenų veikimą ar neveikimą, dėl kurio ribojamas Terminalo darbas (įskaitant, tačiau neapsiribojant, gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą ar joje atliekamus veiksmus), išskyrus atvejus, kai Terminalo darbas ribojamas dėl Plaukiojančiosios saugyklos savininko ar dėl Operatoriaus Paslaugų teikimui pasitelktų Terminalo infrastruktūros generalinių rangovų kaltės.

198. Terminalo naudotojai tiesiogiai atsako Operatoriui ir prieš trečiuosius asmenis už vykdomą veiklą ir prisiimtas pareigas, susijusias su naudojimu Terminalu.

199. Jei Terminalo naudotojas veikimu ar neveikimu pažeidžia Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatytas pareigas ir dėl tokio pažeidimo Operatorius patiria žalą, Terminalo naudotojas atlygina Operatoriui visus jo patirtus tiesioginius nuostolius, jei atskiruose Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties, Specialiųjų sąlygų ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nenustatyta kitaip. Terminalo naudotojas privalo dėti maksimalias pastangas, kad Operatorius ir kiti Terminalo naudotojai nepatirtų tiesioginių ar (ir) netiesioginių nuostolių dėl Terminalo naudotojo veiksmų, o jeigu tai neišvengiama, dėti visas maksimalias pastangas, kad šie nuostoliai būtų kuo mažesni.

200. Jei Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nenustatyta kitaip, Terminalo naudotojas neatsako už netiesioginių nuostolių atlyginimą Operatoriui, pavyzdžiui, už nesudarytus ar neįvykdytus sandorius su trečiosiomis šalimis, trečiųjų šalių paskirtas baudas ir panašiai.

201. Terminalo naudotojai atlygina kitiems Terminalo naudotojams, tretiesiems asmenims ar turtui savo veiksmais ar neveikimu padarytą žalą.

202. Terminalo naudotojai Specialiųjų sąlygų galiojimo laikotarpiu privalo būti apsidraudę savo civilinę atsakomybę už padarytą žalą Terminalo naudotojo veiksmis naudojantis SGD išdujinimo paslauga ir (arba) SGD perkrovos paslauga ir kitaip naudojantis Terminalu iki gamtinių dujų patiekimo į Perdavimo sistemą momento ar SGD perkrovos pabaigos Terminalo naudotojo sutartyje numatytomis sąlygomis. Terminalo naudotojui nevykdant šio punkto reikalavimų, Operatorius Terminalo paslaugų neteikia.

203. Operatorius Terminalo naudotojo sutarties galiojimo laikotarpiu turi būti apsidraudęs savo veikloje naudojamą Operatoriaus valdomą (disponuojamą) turtą bei civilinę atsakomybę Terminalo naudotojo sutartyje nustatytomis sąlygomis.

204. Terminalo naudotojui, nevykdančiam privalomų naudojimosi Terminalu reikalavimų ar juos vykdant netinkamai, už šiose Taisyklėse, Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje numatytų reikalavimų

pažeidimus Operatorius gali skirti Terminalo paslaugų kainų ir formulių sąrašė nustatyto dydžio baudą, kuri yra minimalūs iš anksto aptarti nuostoliai.

205. Operatorius neatsako už Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektis, apskaičiuotas Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ numatyta tvarka.

206. Terminalo naudotojo gamtinių dujų netektys paskirstomos Terminalo naudotojams Taisyklių 2 priede „AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ numatyta tvarka.

207. Atsiradus nenugalimos jėgos aplinkybėms arba atsiradus kitoms aplinkybėms, dėl kurių Terminalo naudotojas ir (ar) Operatorius negali tinkamai vykdyti Terminalo naudotojo sutartimi, Specialiosiomis sąlygomis ir (ar) Bendrojo Terminalo naudojimo sutartimi priimtų išpareigojimų, šalis, kurios pusėje kilo sutrikimai, privalo dėti visas protingas pastangas, kad kaip įmanoma trumpesniais terminais būtų pašalinti sutrikimai ir užtikrintas įrenginių veikimas.

IX SKYRIUS INFORMACIJOS MAINAI

PIRMASIS SKIRSNIS OPERATYVUS BENDRADARBIAVIMAS

208. Operatorius ir Perdavimo sistemos operatorius bendradarbiauja vadovaudamiesi Naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėse nustatytais reikalavimais ir tarp šių operatorių sudarytos bendradarbiavimo sutarties nuostatomis.

209. Operatorius savo interneto svetainėje skelbia:

- 209.1. Taisykles, įskaitant jų priedus;
- 209.2. Informaciją apie Terminalo pajėgumų paskirstymą;
- 209.3. Informaciją apie paskirstytus ir laisvus Terminalo pajėgumus;
- 209.4. Paslaugų grafiką;
- 209.5. Informaciją apie Terminalo talpų užpildymo lygį, išdujintą gamtinių dujų kiekį ir perkrautą SGD kiekį kiekvieną parą;
- 209.6. Informaciją apie Terminale patvirtintus Dujovežius;
- 209.7. Informaciją apie aplinkybių ir (ar) sąlygų, kurios turi ar gali turėti įtakos Terminalo naudotojų galimybėms naudotis Terminalu, atsiradimą ar pasikeitimą;
- 209.8. Informaciją apie avarines situacijas ir nenugalimos jėgos aplinkybes;
- 209.9. Nuorodą į Perdavimo sistemos operatoriaus skelbiamą informaciją apie nustatytus techninius Perdavimo sistemos pajėgumus Terminalo prijungimo prie magistralinio dujotiekio taške ir gamtinių dujų patiekimo į Perdavimo sistemą pajėgumų maksimalias ir minimalias ribas;

209.10. Terminalo Remonto darbų grafiką;

209.11. prašymo suteikti ETPS prieigą formą;

209.12. teisės naudotis ETPS sutarties formą;

209.13. Kitą teisės aktuose ar Taisyklėse nurodytą informaciją.

210. Operatorius teikia Terminalo naudotojams informaciją, susijusią su Terminalo paslaugomis, įskaitant informaciją apie konkrečius Terminalo naudotojams paskirstytus Terminalo pajėgumus, mokėjimus, kitas individualiai taikomas ir (ar) privalomas vykdyti naudojimosi Terminalu sąlygas. Terminalo naudotojams skirti pranešimai siunčiami Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir (ar) Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nurodytu kontaktiniu adresu (ar adresais).

211. Terminalo naudotojai teikia Operatoriui prašymus, pranešimus ir informaciją teisės aktuose, ir Taisyklėse nustatyta tvarka, ir sąlygomis.

212. Terminalo naudotojų ir Operatoriaus prašymai, pranešimai ir informacija turi būti teikiami raštu ir pristatomi arba siunčiami elektroniniu paštu (išskyrus atvejus, kai Taisyklėse nurodyta, jog turi būti pateikti dokumentų originalai). Terminalo naudotojai sudarę sutartį su Operatoriumi dėl teisės naudotis ETPS, turi galimybę pateikti bei gauti informaciją susijusią su Paslaugų planavimu, užsakymų formavimu, ataskaitas bei kitą susijusią informaciją elektroniniu būdu per ETPS sistemą.

213. Prašymai, pranešimai ir informacija adresuojami Terminalo naudotojo sutartyje ar Operatoriaus interneto svetainėje nurodytiems kontaktiniams asmenims, atsakingiems už atitinkamą veiklos sritį.

214. Prašymai, pranešimai ir informacija yra pateikti Taisyklių 212 punkte nurodytu būdu tinkamai, kai Operatorius gali pagrįstai manyti, kad atitinkamas prašymas, pranešimas ar informacija pateikti Terminalo naudotojo vardu jo tinkamai įgalioto atstovo. Elektroniniu būdu pateikti duomenys turi atitikti perduodamos informacijos saugumo reikalavimus.

215. Informacijos mainai tarp Operatoriaus ir Terminalo naudotojų vykdomi lietuvių ir (ar) anglų kalbomis, jei Terminalo naudotojo sutartyje, Specialiosiose sąlygose ir Bendro Terminalo naudojimo sutartyje nenustatyta kitaip.

216. Lietuvos Respublikos institucijoms teikiami dokumentai turi būti parengti lietuvių kalba arba pateiktas teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkantis jų vertimas į lietuvių kalbą.

217. Operatorius ir Terminalo naudotojas nedelsdami informuoja vienas kitą apie bet kokią įvykį ar aplinkybes, kurie galėtų turėti įtakos tinkamam Taisyklių ir Terminalo naudotojo sutarties ir Specialiųjų sąlygų vykdymui arba apie kurią privaloma pranešti pagal Taisykles, Terminalo naudotojo sutartį, Specialiąsias sąlygas ir Bendro Terminalo naudojimo sutartį.

218. Atsiradus arba kilus grėsmei atsirasti aplinkybėms, kurios kelia pavojų Dujovežiui arba Kroviniai (pvz., užplaukimas ant seklumos), žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, Terminalo naudotojas ar jo įgaliotas asmuo privalo informuoti Operatorių nedelsiant po minėtų aplinkybių sužinojimo ir ne rečiau kaip kas 4 valandas pranešti Operatoriui apie situacijos pasikeitimus telefonu ir (ar) elektroniniu paštu iki visiško pavojaus pašalinimo.

ANTRASIS SKIRSNIS KONFIDENCIALUMAS

219. Informacija, susijusi su Terminalo naudotojo sutartimi ir Specialiosiomis sąlygomis yra konfidenciali, išskyrus atvejus, kai teisės aktai nustato pareigą atskleisti tokią informaciją. Operatorius gali teikti informaciją asmenims, vykdančioms gamtinių dujų perdavimo veiklą, kiek tai yra būtina Taisyklių, Terminalo naudotojo sutarties ir (ar) Specialiųjų sąlygų vykdymui. Toks informacijos atskleidimas nėra laikomas konfidencialumo pažeidimu. Kitos konfidencialios informacijos perdavimo sąlygos gali būti numatomos Terminalo naudotojo sutartyje.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

220. Skundai ir ginčai dėl Operatoriaus ir Terminalo naudotojo veiksmų ar neveikimo teikiant Terminalo paslaugas sprendžiami tarpusavio susitarimu. Nepavykus pasiekti tarpusavio susitarimo, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos

Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus tuos atvejus, kai ginčo šalys susitaria dėl ginčo sprendimo arbitraže.

221. Taisyklėms ir iš jos kylantiems teisiniams santykiams taikoma Lietuvos Respublikos teisė, išskyrus atvejį, numatytą Operatoriaus techninių sąlygų 1 priede.

222. Operatoriaus ir Terminalo naudotojo santykiams, kurių nereglamentuoja Taisyklės, Terminalo naudotojo sutartis, Specialiosios sąlygos ir Bendro Terminalo naudojimo sutartis, taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.

223. Taisyklės rengia, derina, tvirtina, keičia ir skelbia Operatorius Reikalavimuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Šiame punkte nustatyta tvarka paskelbtos Taisyklių sąlygos automatiškai tampa privalomos visiems Terminalo naudotojams nuo jų įsigaliojimo datos.

224. Taisyklėse nurodytos procedūros, dokumentų formos ir (ar) kiti reikalavimai skelbiami Operatoriaus interneto svetainėje.

SUDERINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos

2021 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. O3E-1787